

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.1.2023

COM(2023) 31 final

2023/0008 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o evropské statistice o obyvatelstvu, domech a bytech, kterým se mění nařízení (ES)
č. 862/2007 a zrušují nařízení (ES) č. 763/2008 a (EU) č. 1260/2013**

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2023) 38 final} - {SWD(2023) 11 final} - {SWD(2023) 12 final} -
{SWD(2023) 13 final} - {SWD(2023) 14 final} - {SWD(2023) 15 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Včasná, spolehlivá, podrobná a srovnatelná evropská statistika je potřebná k rozvoji a naplňování politik a činností ve prospěch EU v oblastech, které spadají do její pravomoci, jak je stanoveno v člancích 2 a 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“). Komise monitoruje demografickou situaci v EU a předkládá o ní zprávy v souladu s článkem 159 Smlouvy o fungování EU. Orgány EU pak potřebují přesné a srovnatelné údaje o počtu obyvatel pro administrativní a procedurální účely, např. pro hlasování kvalifikovanou většinou v Radě. Tyto statistiky také poskytují základní vstupní údaje pro veřejný výzkum, neboť přinášejí poznatky a informují společnost o vývoji. Odhady počtu obyvatel jsou rovněž nezbytné k získání ukazatelů na obyvatele pro účely statistiky. Statistika o obyvatelstvu poskytuje vstupní údaje pro populační projekce pro dlouhodobé hospodářské a rozpočtové projekce EU a obecně pro hospodářskou a sociální politiku a politiku soudržnosti EU. Je také něčím, s čím se veřejnost může snadno ztotožnit, protože popisuje skutečnosti a události, které se týkají každého jednotlivce.

V souvislosti s touto iniciativou se evropskou statistikou o obyvatelstvu rozumí oficiální statistika na úrovni EU týkající se obyvatelstva, demografických událostí a migrace a různé ukazatele vycházející z těchto statistik. Eurostat zveřejňuje statistiky v těchto oblastech od roku 1960, kdy se uskutečnilo první zjišťování týkající se počtu a struktury ekonomicky aktivních obyvatel v tehdejších členských státech. Od té doby se statistiky o obyvatelstvu vytvářejí především na základě výsledků přímých sčítání lidu a interpolace dílčích období s informacemi o změnách počtu obyvatel převzatými z administrativních systémů pro registraci obyvatel (týkající se narození, úmrtí a migrace). Probíhající přechod od tradičních terénních sčítání lidu ke kombinovaným sčítáním, nebo dokonce ke sčítáním založeným na registrech minimalizuje zatížení široké veřejnosti, neboť sestavování těchto statistik vychází především ze zdrojů administrativních údajů.

Do roku 2007 předávaly členské státy všechny údaje o obyvatelstvu dobrovolně. To vedlo k nejednotnosti, neúplnosti nebo zpožděním, jak ukazuje nedávné hodnocení situace¹. Článek 338 Smlouvy o fungování EU ukládá normotvůrci povinnost přijmout opatření k tvorbě oficiálních statistik, je-li to nezbytné k provádění politik EU. V současné době vycházejí statistiky o obyvatelstvu z právního rámce přijatého v období 2007 až 2013. Nařízení (ES) č. 862/2007² stanovilo v souladu s akčním plánem na shromažďování a analýzu statistik Společenství v oblasti migrace³ požadavky na statistiku o migraci. Článek 3 uvedeného nařízení se týká statistik o přistěhování na území členských států a vystěhování z území členských států, včetně toků z území jednoho členského státu na území jiného a toků mezi územím členského státu a územím třetí země, statistik o státním občanství a zemi narození osob s místem obvyklého pobytu na území členských států a statistik o nabývání státního občanství⁴. Nařízení (ES) č. 763/2008⁵ pak stanovilo společná pravidla pro poskytování

¹ SWD(2023) 13.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 311/76 o sestavování statistik zahraničních pracovníků ([Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 23](#)).

³ Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o předložení akčního plánu na shromažďování a analýzu statistik Společenství v oblasti migrace ([COM\(2003\) 179](#)).

⁴ Do článku 3 tedy spadají statistiky podle nařízení (ES) č. 862/2007, které se týkají demografických pojmů obyvatelstva s místem pobytu na území členských států, včetně občanů, a jeho změn v důsledku migračních toků. Tyto statistiky tvoří spolu se statistikami podle nařízení (EU) č. 1260/2013 důležitý

souhrnných údajů o sčítání lidu, domů a bytů v EU každých deset let. Tím bylo zajištěno sestavení podrobných údajů o předem stanovených demografických, sociálních a ekonomických charakteristikách, jež se vztahují na osoby, rodiny a domácnosti, jakož i na domy a byty na celostátní, regionální a místní úrovni. A nakonec nařízení (EU) č. 1260/2013⁶ stanovilo společná pravidla pro evropské demografické údaje, včetně požadavků na údaje o stavu obyvatelstva a událostech přirozené měny, jako jsou narození a úmrtí. Nařízení (EU) č. 1260/2013 rovněž ukládá členským státům povinnost poskytnout Komisi (Eurostatu) harmonizované údaje o celkovém počtu obyvatel na národní úrovni, které se použijí jako váhy pro hlasování kvalifikovanou většinou v Radě.

Hodnocení provedené Komisí ukázalo, že současný právní rámec tří výše uvedených aktů celkově výrazně zlepšil evropské statistiky o obyvatelstvu. Výrazně se zvýšila přidaná hodnota EU a byly splněny všechny politické a institucionální potřeby EU v oblasti statistiky o obyvatelstvu. Hodnocení však také odhalilo sníženou – a dále se snižující – relevanci, soudržnost, konzistentnost a srovnatelnost údajů a statistik o obyvatelstvu v jednotlivých členských státech, což má negativní dopad na rozhodování na jejich základě. Proto je zapotřebí nového právního základu, který by poskytl dlouhodobý rámec pro vývoj, jenž je nezbytný pro další harmonizaci evropské statistiky o obyvatelstvu. Uvedený rámec by měl rovněž poskytovat dostatečnou flexibilitu, aby se mohl lépe přizpůsobovat měnícím se politickým potřebám a využívat příležitostí plynoucích z nových zdrojů údajů. Existují také potenciální příležitosti pro administrativní zjednodušení a integraci procesů namísto současného roztržitého stavu v této oblasti. Tato iniciativa je proto zařazena do pracovního programu Komise na rok 2022 jako iniciativa pro účelnost právních předpisů.

Jak hodnocení uznává, statistické údaje o obyvatelstvu EU – včetně demografických a migračních událostí a informací o rodinách, domácnostech a způsobu bydlení – jsou zásadní pro tvorbu politiky založené na faktech. Vysoce kvalitní statistiky týkající se všech členských států jsou zásadní pro mnoho oblastí politiky a politické iniciativy EU. Kromě výše uvedených případů dlouhodobého využití byla ve čtyřech ze šesti priorit Komise na období 2019–2024⁷ identifikována zjevná potřeba specifických statistik EU o obyvatelstvu jako faktických údajů pro tyto politiky: *Zelená dohoda pro Evropu, podpora evropského způsobu života, nový impuls pro evropskou demokracii a hospodářství ve prospěch lidí*. V závěrečných návrzích konference o budoucnosti Evropy⁸ bylo poukázáno na to, že je zapotřebí dalšího úsilí EU o shromažďování těchto údajů.

Hodnocení podpořené konzultacemi se zúčastněnými stranami odhalilo v současném statistickém rámci také různé významné nedostatky, zejména nedostatečnou geografickou a statistickou podrobnost a nedostatečnou včasnost a četnost statistických výstupů. Zjištění hodnocení byla podpořena konzultacemi se zúčastněnými stranami, kterých se účastnili institucionální a další profesionální uživatelé na úrovni EU i na jiných úrovních. V posouzení dopadů byly možnosti politiky pro tuto iniciativu hodnoceny z hlediska jejich schopnosti tyto nedostatky odstranit. Tento legislativní návrh vychází z podrobných zjištění hodnocení a posouzení dopadů s cílem vyřešit tyto nedostatky účinným a přiměřeným způsobem.

prvek demografické rovnováhy. Naproti tomu články 4 až 7 nařízení (ES) č. 862/2007 se týkají statistiky o soudních událostech v oblasti azylu, legální a nelegální migrace státních příslušníků třetích zemí.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008 o sčítání lidu, domů a bytů ([Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 14](#)).

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1260/2013 ze dne 20. listopadu 2013 o evropské demografické statistice ([Úř. věst. L 330, 10.12.2013, s. 39](#)).

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024_cs

⁸ Budoucnost Evropy: na plenárním zasedání konference byl přijat konečný soubor návrhů ([tisková zpráva IP/22/2763](#)); viz návrh 15 o demografické transformaci, zejména bod 10.

V roce 2014 zahájila Komise (Eurostat) s podporou národních statistických úřadů členských států modernizaci sociálních statistik, aby vyhovovaly novým statistickým potřebám. To vedlo k přijetí společného právního rámce pro evropské statistiky týkající se osob a domácností založené na individuálních údajích sbíraných na základě výběrových souborů osob a domácností, a to v podobě nařízení (EU) 2019/1700⁹. Tento rámec je zásadní pro vytvoření pevných základů na evropské úrovni pro sběr údajů na základě výběrových souborů. Tato iniciativa týkající se evropské statistiky o obyvatelstvu je druhým hlavním prvkem zmíněného modernizačního procesu. Včasná podpora této iniciativy na vysoké úrovni v Evropském statistickém systému byla vyjádřena v Budapešťském memorandu z roku 2017¹⁰ schválením opatření, která mají pružně reagovat na měnící se potřeby, dále harmonizovat pojmy a definice a rozšířit roční sběr údajů, včetně údajů o migraci a podrobných geografických údajů.

Na základě zjištění hodnocení a posouzení dopadů obsahuje tento legislativní návrh ambiciózní prvky, které mají posílit vazby mezi všemi sociálními statistikami EU založenými na osobách a domácnostech a jejich obecnou konzistentnost. Návrh obsahuje ustanovení, jejichž cílem je vypracovat harmonizovanou definici obyvatelstva založenou na spolehlivých statistických pojmech pro všechny výstupy a usnadnit přístup k dostupným zdrojům údajů, které zlepší procesy tvorby a obecnou kvalitu sociálních statistik. Návrh rovněž obsahuje ustanovení, která mají více sladit statistiku o obyvatelstvu a mezinárodní migraci se statistikou správních a soudních událostí týkajících se azylu, legální a nelegální migrace podle článků 4, 5, 6 a 7 nařízení (ES) č. 862/2007.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 338 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, který stanoví právní základ pro evropskou statistiku. Opatření k vypracování statistik přijímají řádným legislativním postupem Evropský parlament a Rada, jestliže jsou tyto statistiky nezbytné pro činnost EU. Článek 338 stanoví požadavky na vypracování evropské statistiky, když uvádí, že musí splňovat zásady nestrannosti, spolehlivosti, objektivity, vědecké nezávislosti, hospodárnosti výdajů a důvěrnosti statistických informací, aniž by nadměrně zatěžovaly podniky, orgány nebo veřejnost.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

ESS zajišťuje infrastrukturu pro statistické informace. Systém je koncipován tak, aby naplňoval potřeby nejrozličnějších uživatelů v demokratických společnostech.

Jedním z hlavních kritérií kvality, která musí evropské statistiky splňovat, je konzistentnost a srovnatelnost. Srovnatelnost je pro statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech velmi důležitá, protože hraje zásadní roli při podpoře hospodářských a sociálních politik a politik soudržnosti založených na faktech. Nezbytné konzistentnosti a srovnatelnosti nemohou členské státy

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1700 ze dne 10. října 2019, kterým se zavádí společný rámec pro evropské statistiky týkající se osob a domácností založené na individuálních údajích sbíraných na základě výběrových souborů, mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004, (ES) č. 452/2008 a (ES) č. 1338/2008 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 a nařízení Rady (ES) č. 577/98 ([Úř. věst. L 261I, 14.10.2019, s. 1](#)).

¹⁰

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/13019146/13237859/FINAL+Budapest+memorandum.pdf/96a6db89-1395-44a5-8a46-85e8c49d576c>

dosáhnout bez jasného evropského rámce v podobě právních předpisů EU, které stanoví společné statistické pojmy, formáty vykazování a požadavky na kvalitu.

Cíle navrhovaného opatření nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni samostatně jednajících členských států. Příslušné kroky lze účinněji provést na úrovni EU, a to prostřednictvím právního aktu Unie, který zajistí srovnatelnost statistických informací ve statistických oblastech, na které se navrhovaný akt vztahuje. Vlastní sběr údajů mohou provádět členské státy.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality tímto způsobem.

Zajistí kvalitu a srovnatelnost evropských statistik o obyvatelstvu, domech a bytech sbíraných a sestavovaných při použití stejných zásad napříč členskými státy. Rovněž zajistí, aby evropská statistika o obyvatelstvu, domech a bytech zůstala relevantní a byla přizpůsobena tak, aby odpovídala potřebám uživatelů. Nařízením se tvorba statistik nákladově zefektivní a zároveň se zohlední specifičnost statistických systémů jednotlivých členských států.

V souladu se zásadou proporcionality se navrhované nařízení omezuje na míru nezbytně nutnou k dosažení svého cíle a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné.

- **Volba nástroje**

Navrhovaný nástroj: nařízení.

Vzhledem k cílům a obsahu návrhu je nejvhodnějším nástrojem nařízení. Významné politiky EU, jako je hospodářská a sociální politika a politika soudržnosti, ze své podstaty závisí na srovnatelné, harmonizované a vysoce kvalitní evropské statistice o obyvatelstvu, domech a bytech. Tu lze nejlépe zajistit prostřednictvím nařízení, která jsou přímo použitelná v členských státech, a proto nevyžadují prvotní provedení ve vnitrostátním právu.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Jako součást této iniciativy Komise vyhodnotila stávající právní rámec pro evropskou statistiku o obyvatelstvu, který tvoří nařízení (ES) č. 763/2008 a (EU) č. 1260/2013 a článek 3 nařízení (ES) č. 862/2007 a jejich prováděcí opatření. Pozitivní je, že tento současný právní rámec celkově výrazně zlepšil evropskou statistiku o obyvatelstvu. Například se výrazně zvýšila přidaná hodnota EU a byly splněny všechny aktuální potřeby politiky/orgánů EU v oblasti statistiky o obyvatelstvu, které byly známy před předchozím zásahem (přibližně v roce 2005). Současný právní rámec má však tyto čtyři nedostatky.

Jedním z nedostatků současného právního rámce je, že **plně nezajišťuje dostatečně soudržnou, srovnatelnou a úplnou statistiku.**

I když rámec obsahuje společné definice klíčových statistických pojmů, členské státy tyto definice často uplatňují flexibilně. Zejména používají tři koncepčně odlišné definice populační základny (místo obvyklého pobytu, ohlášený pobyt, oprávněný pobyt), které jsou povoleny, přičemž někdy používají různé definice pro různé soubory údajů. Tím se snížila srovnatelnost a soudržnost statistických údajů o obyvatelstvu z různých členských států, a to na úkor přidané hodnoty EU, pokud jde o sbírané údaje.

Některé mezery v údajích jsou v současné době vyplňovány pomocí údajů, které členské státy poskytují dobrovolně. Výsledkem jsou neúplné statistiky na úrovni EU, které nemusí být soudržné s povinnými statistikami. Dobrovolné statistiky jsou tudíž z hlediska přidané hodnoty EU méně nákladově efektivní, a proto je nutné a důležité, aby byly v budoucnu povinné. Dobrovolné sběry mohou být zpočátku užitečné při vytváření nových statistik, ale pro jejich plné zavedení jako oficiálních evropských statistik je nutný jasný právní základ.

Dalším nedostatkem současného právního rámce je, že **nezajišťuje dostatečnou dostupnost údajů o obyvatelstvu, pokud jde o včasnost a četnost zveřejňování údajů.**

Stávající právní předpisy se vztahují pouze na roční demografické statistiky a statistiky o migraci. Podle stávajících právních předpisů se většina souborů ročních údajů poskytuje pouze do dvanácti měsíců od konce referenčního období a zároveň soubory údajů ze sčítání prováděného jednou za deset let se poskytují pouze do 27 měsíců od konce roku sčítání. Tato četnost a příslušné lhůty nesplňují očekávání uživatelů a ve většině členských států neodpovídají zveřejnění národních statistik ani jiným předáváním mezinárodních statistik. Podle stávajících právních předpisů nelze zlepšit zákonné lhůty a četnost, například tak, aby se vztahovaly na další víceleté statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech nebo krátkodobé statistiky do jednoho roku týkající se obyvatelstva (tj. sestavované více než jednou v daném roce), jako jsou nedávno vypracované statistiky o nadúmrtosti v souvislosti s onemocněním COVID-19.

Dalším nedostatkem je, že rámec **nezachycuje charakteristiky a podrobné údaje témat nebo skupin obyvatelstva, které se staly politicky a společensky relevantními** v posledním desetiletí.

Důvodem je skutečnost, že stávající právní předpisy se zaměřují na potřeby údajů pro politické priority v době, kdy byly zmíněné právní předpisy vytvořeny. V průběhu času se priority změnily, což vedlo k tomu, že dostupné statistiky o obyvatelstvu již řádně nepokrývají charakteristiky, témata nebo skupiny obyvatelstva důležité pro politiku. Nedostatky zjištěné při konzultacích se zúčastněnými stranami se týkají zejména charakteristik politicky relevantních témat a skupin. Mezi příklady patří údaje o bydlení pro Zelenou dohodu pro Evropu, o migrantech a mobilitě v EU, městském/venkovském obyvatelstvu a o zranitelných menšinách. Existují také nedostatky týkající se nedostatečné granularity geografických statistik, včetně funkčních typologií a georeferenčních údajů pro integraci měst a venkova a přeshraniční analýzu.

A konečně rámec **není dostatečně pružný, aby se mohl přizpůsobit** měnícím se politickým potřebám nebo aby umožnil členským státům nebo EU využívat nové zdroje.

Je to proto, že stávající právní předpisy nejsou dostatečně pružné, aby mu umožnily přizpůsobit se novým statistickým potřebám. Nové zdroje údajů v členských státech a na úrovni EU (zejména administrativní údaje, včetně systémů interoperability a údajů v držení soukromých subjektů) nabízejí potenciální zlepšení nákladů a včasnosti, ale stávající právní předpisy jejich přijetí nepodporují.

V neposlední řadě byly v rámci hodnocení zjištěny nadbytečné prvky související s programem REFIT, pokud jde o dodržování, prosazování a monitorování. Důvodem je rozdělení stávajících právních předpisů do tří právních aktů, které nebyly vypracovány společně. Současná situace, kdy členské státy vytvářejí mnoho dobrovolných, ale nekompletních souborů údajů (s vysokou, ale ne 100% úplností ve všech členských státech), vede k výraznému snížení účinnosti na úrovni EU.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Konzultační¹¹ strategie zmapovala profily klíčových zúčastněných stran ve třech hlavních skupinách (poskytovatelé výchozích údajů – např. držitelé administrativních údajů a dalších zdrojů důležitých údajů; tvůrci statistik – především národní statistické úřady – a uživatelé statistik) podle konzultačních činností. Konzultace zahrnovaly veřejné a cílené konzultace, cílená pracovní setkání, konzultace s expertními skupinami, rozhovory s klíčovými zúčastněnými stranami a analýzu podkladů.

Konzultace se zúčastněnými stranami úspěšně oslovila zamýšlené skupiny zúčastněných stran, s výjimkou poskytovatelů administrativních údajů a mediálních organizací. Vzhledem k technické povaze tématu bylo celkové zapojení respondentů z hlediska podpory souběžného hodnocení a posouzení dopadů evropské statistiky o obyvatelstvu považováno za dostatečné.

Konzultace podpořila iniciativu Komise a uznala, že od předchozího politického zásahu do demografické statistiky a statistiky v oblasti mezinárodní migrace a sčítání lidu, domů a bytů se situace výrazně zlepšila. Zjistila však také nedostatky ve statistice a vznik nových potřeb statistiky, které současný právní rámec nemůže uspokojit.

Všechny zúčastněné strany potvrdily potřebu naplánovat statistická zlepšení, i když se ne vždy shodly na úrovni ambicí těchto zlepšení. Tvůrci statistik byli v tomto ohledu poněkud konzervativnější než uživatelé statistik.

Statistická témata, na kterých se všechny skupiny zúčastněných stran shodly jako na prioritních, byla lepší statistika migrace, větší geografická podrobnost a včasnější a četnější statistiky. Všechny zúčastněné strany uznaly, že harmonizace populační základny je velmi důležitá, byť někteří tvůrci statistik vyjádřili proti změně námitky.

Hlavní statistická témata, u kterých se názory tvůrců a uživatelů rozcházely, se týkala údajů o rovnosti a zavedení povinného sběru stávajících dobrovolných údajů. V menší míře se názory tvůrců a uživatelů rozcházely u statistik o bytech a domech, legálně provedených přerušeních těhotenství a kojenecké úmrtnosti.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Komise pravidelně žádá své příslušné expertní skupiny, aby jí poskytly rady a podněty k postupu hodnocení a posouzení dopadů. O pokroku byl informován také Výbor pro Evropský statistický systém¹². Jedná se o tyto tři expertní skupiny (Rejstřík expertních skupin Komise¹³):

- pracovní skupina pro sčítání lidu, domů a bytů ([E01544](#)) a její podskupina, pracovní skupina pro budoucnost sčítání lidu,
- pracovní skupina pro statistiku o obyvatelstvu ([E03076](#)),
- evropští ředitelé pro sociální statistiku ([E01552](#)).

Komise provedla souběžné hodnocení a posouzení dopadů s podporou studie dodavatele, kterou vypracovala společnost ICF SA, Belgie. Podpůrná studie poskytla pro účely hodnocení ekonomickou analýzu a analýzu subsidiarity a případové studie týkající se definic pojmu obyvatelstvo. Pro účely posouzení dopadů dodala studie kvantitativní analýzu nákladů a metodickou podporu pro bodování a stanovení pořadí možností politiky. Zhotovitel rovněž podpořil různé konzultační činnosti se zúčastněnými stranami, včetně veřejných konzultací,

¹¹ SWD(2023) 15, viz věcná souhrnná zpráva na platformě [Podělte se o svůj názor](#).

¹² Zřízení nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009.

¹³ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/home?lang=cs>

cílených konzultací národních statistických úřadů a několika tematických pracovních setkání s konkrétními skupinami zúčastněných stran.

- **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů této iniciativy¹⁴, které projednal Výbor pro kontrolu regulace na formálním zasedání dne 16. března 2022, obdrželo kladné stanovisko s výhradami¹⁵. Revidovanou verzi zprávy o posouzení dopadů, která řeší nedostatky zjištěné ve stanovisku, schválila meziútvarová řídicí skupina na svém zasedání dne 16. června 2022.

Obecným cílem vymezeným v posouzení dopadů je lépe reagovat na potřeby uživatelů a modernizovat a zvýšit relevanci, harmonizaci a soudržnost evropské statistiky o obyvatelstvu. Tento obecný cíl lze rozdělit do čtyř specifických cílů, které mají řešit výše uvedené nedostatky, a to:

- 1) zajistit úplné, soudržné a srovnatelné evropské statistiky o obyvatelstvu;
- 2) zajistit včasné a četné statistiky pro uspokojení potřeb uživatelů;
- 3) poskytovat statistiky, které jsou dostatečně komplexní z hlediska příslušných témat a dostatečně podrobné z hlediska charakteristik a členění;
- 4) podporovat právní rámce a rámce pro sběr údajů, které jsou dostatečně pružné, aby bylo možné přizpůsobovat soubory údajů měnícím se politickým potřebám a využívat příležitostí, které přinášejí nové zdroje údajů.

Možnosti politiky byly vypracovány seskupením granulárních politických opatření zaměřených na konkrétní cíle podle čtyř charakteristik: harmonizace statistik, kde je hlavním cílem definovat populační základnu; integrace statistických procesů; statistických výstupů; pružnosti rámce.

- Možnost A je základním scénářem s oddělenými statistickými procesy a právními předpisy, omezenou harmonizací definice populace a žádnými novými statistickými výstupy.
- Hlavními rysy možností B.1 a B.2 je modernizace statistických výstupů s rostoucími ambicemi a pružnost rámce, avšak omezená harmonizace populační základny.
- Možnosti C.1 a C.2 jsou stejné jako možnosti B.1 a B.2, ale s ambicióznějším úsilím o harmonizaci populační základny. Možnosti B.2 a C.2 zahrnují rozsáhlejší modernizaci statistických výstupů a pružnost rámce než možnosti B.1 a C.1.
- Možnosti D.1 a D.2 by znamenaly úplnou harmonizaci a větší modernizaci výstupů, jakož i dostatečnou pružnost pro budoucí rozvoj statistik, aby vyhovovaly novým potřebám. Možnost D.2 rovněž obsahuje zavedení statistického registru obyvatelstva ve všech členských státech.

Náklady na všechny možnosti byly kvantifikovány v maximální možné míře na základě těchto kritérií: i) úroveň harmonizace populační základny; ii) modernizace statistických výstupů a iii) integrace statistických procesů prostřednictvím národních statistických registrů obyvatelstva. Nakonec byly přínosy podrobně rozepsány, ale většinu z nich nebylo možné kvantifikovat kvůli jejich často nepřímé nebo rozptýlené povaze, a proto byly posouzeny kvalitativně.

¹⁴ SWD(2023) 11, SWD(2023) 12.

¹⁵ SEC(2023) 38.

Vzhledem k absenci kvantifikovaných přínosů nebylo možné sestavit přímé pořadí možností. Posouzení účinnosti však kvalitativně ukázalo, že žádná z možností není zjevně nákladově efektivnější než kterákoli jiná. Spíše nabízejí zvýšené přínosy (přímo pro uživatele statistik a nepřímo pro celou společnost) za vyšší náklady (především pro tvůrce statistik, tj. národní systémy tvorby statistik). Odráží se v tom velký rozdíl mezi tvůrci a uživateli statistik, protože tvůrci se zaměřovali na náklady, zatímco uživatelé se více zajímali o přínosy. Posouzení však jasně ukázalo, že ambiciózní opatření k uspokojení potřeb v oblasti údajů pro politické priority EU má svou cenu v podobě dodatečných zdrojů potřebných pro tvůrce statistik, které jsou ve srovnání se současnými základními náklady značné (až zhruba 10 % u možnosti D.2). Pouze nejambicióznější možnosti D.1 a D.2 však obsahují dalekosáhlá opatření k řešení potřeb klíčových oblastí politiky EU, jako je integrace měst a venkova, Zelená dohoda pro Evropu a základní práva a nediskriminace. Navíc pouze možnost D.2 zahrnuje statistické registry obyvatelstva pro efektivnější tvorbu statistik, čímž pomáhá dosáhnout ambiciózních výstupních cílů.

Celkově byla proto upřednostněna možnost D.2. Je nejambicióznější, pokud jde o statistické výstupy a pružnost rámce, a dosahuje nejlepších výsledků díky podobně ambicióznímu zjednodušení, integraci systémů tvorby statistik a udržitelným a dlouhodobým úsporám z důvodu vyšší efektivity. Vedle značných nákladů na úpravy v důsledku zavedení interoperabilních statistických registrů obyvatelstva ve všech členských státech však přetrvávají nejistoty ohledně subsidiarity a proporcionality. Z tohoto důvodu by byl rozumný i alternativní (konzervativní) přístup upřednostňující možnost C.2, pokud by se větší váha přikládala obavám ohledně proporcionality a účinnosti možnosti D.2 – to by bylo přijatelnější i pro tvůrce statistik jako klíčové zúčastněné strany provedení ve vnitrostátním právu.

Nejvýznamnější odchylky tohoto legislativního návrhu od možností upřednostňovaných v posouzení dopadů spočívají ve snížení ambicí, které se týkají údajů o rovnosti a zřízení statistických registrů obyvatelstva v členských státech. Pokud jde o zřízení statistických registrů obyvatelstva v členských státech, posouzení dopadů zmiňuje konkrétní pochybnosti ohledně proporcionality a subsidiarity požadavku na takové statistické registry ve všech členských státech. Návrh se proto řídí spíše možností C.2, tj. zaměřuje se více na aspekty statistických infrastruktur orientované na výstupy, aniž by specifikoval procesní omezení. Konzultovaní odborníci z národních statistických úřadů rovněž výrazně upřednostňují tento přístup zaměřený na výstupy. Návrh by ještě posílil právní základ a podpořil vývoj inovativních řešení, která by umožnila sdílení údajů mezi členskými státy za účelem řešení přeshraničních problémů s kvalitou souvisejících se svobodou pohybu občanů EU. Zejména jsou výslovně podporovány technologie pro posílení ochrany soukromí, aby bylo možné provádět sdílení údajů plně v souladu s právními předpisy EU o ochraně osobních údajů (viz níže „Základní práva“).

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Upřednostňované možnosti D.2 nebo C.2 pravděpodobně vytvoří určitý prostor pro možné úspory nákladů související s Programem pro účelnost a účinnost právních předpisů, které vyplynou ze zjednodušení, zefektivnění a integrace statistických procesů. Zjednodušení se očekává zejména v oblasti sdílení údajů mezi vlastníky zdrojových údajů a národními statistickými úřady, přizpůsobení předpisů měnícím se potřebám údajů pro národní statistické úřady a Eurostat a při postupech předávání údajů národními statistickými úřady Eurostatu. Uživatelé budou moci využívat zjednodušený a centralizovaný přístup ke statistikám na internetových stránkách Eurostatu.

V souladu s upřednostňovanou možností C.2 se v tomto návrhu nevyžadují statistické registry obyvatelstva, ale posilují se právní a technické předpoklady pro sdílení údajů mezi členskými

státy. Sdílení údajů pomocí moderních technologií může z dlouhodobého hlediska nabídnout účinnější a efektivnější řešení zajištění kvalitních statistik.

- **Základní práva**

Posouzení dopadů zjistilo dva hlavní zdroje potenciálních nepřímých dopadů na základní práva. Na jedné straně různé skupiny zúčastněných stran v rámci konzultací se zúčastněnými stranami vyjádřily obavy z možných větších rizik pro ochranu osobních údajů, která souvisejí se zdokonalenými a modernizovanými statistickými infrastrukturami, jež účinně propojí všechny druhy příslušných zdrojů a umožní sdílení údajů mezi členskými státy. Na druhé straně by větší dostupnost a lepší kvalita statistik o sociálních jevech (včetně lepších údajů o sociálně-ekonomických charakteristikách zranitelných skupin nebo o důvodech diskriminace) zlepšila politiky v oblasti základních práv.

Tento návrh zohledňuje tato zjištění tím, že navrhuje přiměřené a cílené zlepšení příslušných statistických výstupů, přičemž se drží zásad a zohledňuje právní důsledky právních předpisů EU o ochraně osobních údajů v nařízeních (EU) 2016/679¹⁶ a (EU) 2018/1725¹⁷.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nezahrnuje financování pravidelného sběru údajů, ale upravuje spolufinancování příslušných modernizačních opatření ze strany EU, včetně pilotních studií a studií proveditelnosti v členských státech. Komise (Eurostat) se rovněž zavazuje k rozvoji bezpečné infrastruktury pro sdílení údajů. V neposlední řadě bude třeba zvýšit lidské a operační (IT) zdroje Komise (Eurostatu), aby bylo možné zvládnout zvýšenou pracovní zátěž spojenou s právními předpisy, monitorováním a tvorbou, která vznikne v důsledku výrazně rozšířeného sběru údajů.

Celkový finanční dopad návrhu je časově neomezený. Odhadované rozpočtové důsledky na prvních deset let po vstupu nařízení v platnost jsou uvedeny v legislativním finančním výkazu.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Očekává se, že Evropský parlament a Rada přijmou navrhované nařízení v roce 2023 a Komise brzy nato přijme prováděcí opatření. Nařízení bude přímo použitelné ve všech členských státech EU, aniž by byl zapotřebí prováděcí plán.

Počítá se s tím, že členské státy zahájí poskytování údajů Komisi podle nového nařízení v roce 2026.

V souladu s posouzením dopadů bude provádění přijatého nařízení pravidelně monitorováno a vyhodnocováno. Posouzení dopadů obsahuje rovněž mechanismy pro monitorování, včetně návrhů ukazatelů, které se mají použít.

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ([Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1](#)).

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES ([Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39](#)).

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Navrhované nařízení zavádí nový rámec pro evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech. Zahrnuje současné statistiky o demografii, migraci a sčítání lidu a stanoví, že členské státy musí poskytovat statistiky o třech oblastech (demografie, byty a domy, rodiny a domácnosti), jedenácti souvisejících tématech a 23 dílčích tématech. Tyto statistiky mají být podpořeny články o předmětu, definicích, statistickém souboru a jednotkách, periodicitě a referenčních časech, zdrojích údajů a metodách, včetně specifických prvků pro opakované využití zdrojů administrativních údajů, statistické důvěrnosti, specifikací kvality, sdílení údajů, pilotních studií a studií proveditelnosti a případných finančních příspěvků.

Jako klíčový aspekt definic pojmů je tento návrh zaměřen na řešení strukturálního problému v současných právních předpisech, který byl zjištěn při hodnocení: nedostatečná harmonizace definice populační základny. Nový návrh vychází ze společné definice obyvatelstva založené na statistickém pojmu místa obvyklého pobytu bez standardních výjimek. Kromě toho jsou výslovně podporovány vědecké statistické metody odhadu (jako jsou „známky života“ nebo „míra pobytu“), aby bylo možné zavést definici vycházející ze zdrojů administrativních údajů. Dosažení harmonizované definice obyvatelstva, která by byla v souladu s upřednostňovanými možnostmi v posouzení dopadů řádně zavedena ve všech členských státech, by výrazně zlepšilo srovnatelnost a soudržnost evropské statistiky o obyvatelstvu.

Podrobnosti o požadavcích na údaje by byly stanoveny v prováděcích aktech, ale navrhované nařízení umožňuje měnit seznam dílčích témat a jejich periodicitu a referenční časy pomocí aktů v přenesené pravomoci. Návrh rovněž poskytuje možnost reagovat na budoucí požadavky na údaje prostřednictvím sběru údajů *ad hoc*. Navrhované nařízení také vyžaduje, aby byly podle potřeby zahájeny pilotní studie a studie proveditelnosti, a nabízí možné spolufinancování další modernizace systémů tvorby statistik a testování nových témat. Tyto prováděcí a přenesené pravomoci svěřené Komisi, jakož i možnost zahájit pilotní studie / studie proveditelnosti, jsou navrhovány s cílem zachovat určitou pružnost nového rámce, aby bylo možné řešit vznikající potřeby uživatelů a příležitosti vyplývající z nových zdrojů údajů v delším časovém horizontu do budoucna.

Kromě toho je v článku věnovaném konkrétně sdílení údajů popsáno, jak lze pro zvláštní účely statistiky o obyvatelstvu sdílet důvěrné údaje podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009¹⁸. Na jedné straně předchozí zkušenosti ukázaly, že k účinnému řešení otázek pokrytí souvisejících se svobodou pohybu občanů EU je zapotřebí přeshraniční spolupráce mezi národními statistickými úřady založené na jednotlivých záznamech. Na druhou stranu nařízení (EU) 2016/679 sdílení údajů v těchto souvislostech přísně omezuje, a to na základě šesti zásad, mezi něž patří účelové omezení, minimalizace údajů, integrita a důvěrnost. Aby bylo možné účinně sdílet údaje pro účely kvality v souladu s nařízením (EU) 2016/679, vyžaduje tento návrh testování a používání technologií zvyšujících ochranu soukromí, které zajišťují záměrnou minimalizaci údajů. Komise (Eurostat) musí rovněž vytvořit bezpečnou infrastrukturu, která takové sdílení údajů usnadní a zároveň zajistí technickou integritu a důvěrnost zpracování údajů.

Část návrhu, kterou se mění nařízení (ES) č. 862/2007, má tři různé účely:

- 1) omezit jeho statistický rozsah vypuštěním článku 3, jehož statistická témata jsou přesunuta do nového rámce evropské statistiky o obyvatelstvu;

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euratom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost, Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy Evropských společenství (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164).

- 2) doplnit další právní nástroje pro statistické orgány ohledně včasného přístupu ke zdrojům administrativních údajů a jejich opakovaného využití pro účely uvedeného nařízení, a to v souladu s rozšířenými nástroji doplněnými do samotného návrhu evropské statistiky o obyvatelstvu;
- 3) zajistit, aby seznamy zemí a území používané pro účely uvedeného nařízení byly harmonizovány se seznamy používanými v novém rámci pro evropskou statistiku o obyvatelstvu.

V zájmu zajištění konzistentnosti je třeba prostřednictvím návrhu evropské statistiky o obyvatelstvu změnit nařízení (ES) č. 862/2007, neboť statistická témata se z tohoto nařízení přesouvají do nového rámce pro evropskou statistiku o obyvatelstvu. Pro tento přístup existují důležité statistické a metodické důvody:

- „migrace“, na kterou se v současné době vztahuje čl. 3 odst. 1 písm. a)–c) nařízení (ES) č. 862/2007, vymezuje základní demografický pojem stěhování lidí s cílem žít v jiné zemi, tj. část toků, které mění demografickou rovnováhu země. Cílem návrhu evropské statistiky o obyvatelstvu je poprvé zavést jednotný a soudržný právní základ pro všechny prvky demografické rovnováhy. Měl by zahrnovat všechny toky, včetně událostí přirozené změny (narození, úmrtí), ale také migrační toky a stavy – ve smyslu změny místa pobytu z jedné země do druhé.
- „Nabytí a pozbytí státního občanství“, na které se v současnosti vztahuje čl. 3 odst. 1 písm. d) nařízení (ES) č. 862/2007, je statistické téma, jež svou povahou úzce souvisí s demografickou rovnováhou, neboť doplňuje události přirozené změny o změny (příliv a odliv) občanské populace s pobytem v dané zemi.

Všechny ostatní navrhované změny nařízení (ES) č. 862/2007 (změna názvu, vypuštění předmětných odstavců v článku 1 a definic v článku 2) vyplývají z výsledné omezené oblasti působnosti uvedeného nařízení.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o evropské statistice o obyvatelstvu, domech a bytech, kterým se mění nařízení (ES) č. 862/2007 a zrušují nařízení (ES) č. 763/2008 a (EU) č. 1260/2013

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 338 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁹,s ohledem na stanovisko Výboru regionů²⁰,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropské statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech jsou nezbytné pro navrhování, naplňování a hodnocení politik Unie, zejména těch, které se zabývají demografickými změnami, zelenou a digitální transformací, podporou energetické účinnosti, hospodářskou, sociální a územní soudržností a plněním cílů Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 Organizace spojených národů.
- (2) Statistiky o obyvatelstvu jsou důležitým společným jmenovatelem celé řady ukazatelů týkajících se politik a používají se jako referenční údaje v rámci celé evropské statistiky, zejména pro účely poskytování opor výběru pro provádění reprezentativních zjišťování o osobách a domácnostech podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1700²¹.
- (3) Rada pro hospodářské a finanční věci pravidelně pověřuje Výbor pro hospodářskou politiku, aby vyhodnotil dlouhodobou udržitelnost a kvalitu veřejných financí na základě projekcí počtu obyvatel vypracovaných Eurostatem. Projekce počtu obyvatel se rovněž používají pro účely analýzy politik v souvislosti s evropským semestrem. Komise (Eurostat) by měla mít k dispozici veškeré statistické údaje potřebné k vypracování a zveřejnění projekcí počtu obyvatel podle informačních potřeb Unie.
- (4) V souladu s čl. 175 odst. 2 Smlouvy o fungování EU by Komise měla každé tři roky předkládat Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a

¹⁹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²⁰ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1700 ze dne 10. října 2019, kterým se zavádí společný rámec pro evropské statistiky týkající se osob a domácností založené na individuálních údajích sbíraných na základě výběrových souborů, mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004, (ES) č. 452/2008 a (ES) č. 1338/2008 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 a nařízení Rady (ES) č. 577/98 (Úř. věst. L 261I, 14.10.2019, s. 1).

Výboru regionů zprávu o pokroku dosaženém při upevňování hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Příprava těchto zpráv a pravidelné monitorování demografického vývoje a možných budoucích demografických výzev na územích Unie vyžadují regionální a místní údaje, včetně údajů pro různé typy území, jako jsou pohraniční regiony, města a jejich funkční městské oblasti, metropolitní regiony, venkovské regiony, horské a ostrovní regiony.

- (5) Podle čl. 16 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii je kvalifikovaná většina členů Rady vymezena mimo jiné na základě počtu obyvatel v členských státech. Za tímto účelem jsou členské státy podle čl. 4 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1260/2013²² v současné době povinny poskytovat Komisi (Eurostatu) údaje o celkovém počtu obyvatel na národní úrovni.
- (6) V roce 2017 Výbor pro evropský statistický systém (ESSC) schválil Budapešťské memorandum, v němž se uvádí potřeba každoroční statistiky o počtu a některých sociálních, hospodářských a demografických charakteristikách obyvatel a zlepšení statistik týkajících se migrace. Za účelem dodržování zásad rovnosti a nediskriminace svých občanů při všech činnostech a práv jednotlivých občanů zakotvených v Listině základních práv Evropské unie²³ a v člancích 10 a 19 Smlouvy o fungování EU potřebuje Unie spolehlivé a srovnatelné statistiky. Nařízení (EU) 2019/1700 stanoví rámec pro sběr údajů na základě výběrových souborů, které umožňují sběr údajů o rovnosti a nediskriminaci, pokud je to u výběrových souborů možné, a analyzovat některé aspekty rovnosti a diskriminace prostřednictvím ekonomických a sociálních ukazatelů a informací o zkušenostech s diskriminací. Kromě toho Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) a Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) provádějí zvláštní studie a specializované průzkumy, které mohou dále rozšířit dostupnost statistik týkajících se rovnosti na úrovni EU. Budoucí spolupráce a koordinace mezi členskými státy, Eurostatem a uvedenými subjekty by měla být posílena, aby se vyhovělo rostoucím požadavkům uživatelů na spolehlivé a komplexní údaje o rovnosti a rozmanitosti v Unii.
- (7) Aby bylo možné dosáhnout cílů Zelené dohody pro Evropu, je pro rozvoj a hodnocení účinných politik zapotřebí rozšířit statistiky týkající se spotřeby energie a energetické účinnosti v oblasti bydlení, podrobných geografických údajů o rozložení obyvatelstva a rovněž prohloubit studie o vztahu mezi obyvatelstvem a bydlením. V souvislosti s pandemií COVID-19 vyplynula potřeba spolehlivých, četných a včasných statistik úmrtí v Unii. Ačkoliv potřeby údajů byly uspokojeny dobrovolným sběrem údajů členskými státy pro Komisi (Eurostat), Unie potřebuje odpovídající mechanismus pro povinný sběr takových údajů v rámci Evropského statistického systému (ESS) s potřebnou četností, včasností a mírou podrobnosti.
- (8) Každých deset let přijímá Hospodářská a sociální rada OSN na návrh Statistické komise OSN rezoluce týkající se světového sčítání lidu, domů a bytů a vyzývá členské státy OSN, aby prováděly sčítání lidu, domů a bytů v souladu s mezinárodními a regionálními doporučeními a aby dodržovaly integritu, spolehlivost, přesnost a hodnotu výsledků sčítání lidu, domů a bytů. Evropská statistika o obyvatelstvu, domech a bytech by měla uvedená doporučení zohlednit.

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1260/2013 ze dne 20. listopadu 2013 o evropské demografické statistice (Úř. věst. L 330, 10.12.2013, s. 39).

²³ Úř. věst. C 202, 7.6.2016, s. 389.

- (9) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009²⁴ stanovilo právní rámec pro rozvoj, vypracovávání a šíření evropské statistiky založený na společných statistických zásadách. Uvedené nařízení zavádí kritéria kvality a poukazuje na potřebu snížit zátěž respondentů při plnění zpravodajské povinnosti a přispívat k obecnějšímu cíli snižování administrativní zátěže. Nový právní rámec pro evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech by měl zavést kritéria kvality stanovená v uvedeném nařízení a usnadnit snižování zátěže tím, že bude účinně a efektivně znovu využívat dostupné zdroje údajů, včetně administrativních údajů.
- (10) Hodnocení stávajících statistik²⁵ o sčítání lidu, domů a bytů v Unii, statistik o mezinárodních migračních tocích, stavech migrantů a nabývání státního občanství a demografických statistik ukázalo, že současný právní rámec zahrnující nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007²⁶, (ES) č. 763/2008²⁷ a (EU) č. 1260/2013 vedl k výraznému celkovému zlepšení statistik ve srovnání se situací v roce 2005, kdy tento právní rámec nebyl v platnosti. Tomuto rámci však může hrozit nedostatek soudržnosti a srovnatelnosti, což je třeba řešit.
- (11) V důsledku vývoje demografické situace a nedávných migračních trendů vznikly požadavky na včasnější, četnější a podrobnější evropskou statistiku o obyvatelstvu, událostech přirozené měny, domech a bytech, včetně podrobných údajů o tématech nebo skupinách, které se v posledním desetiletí staly politicky a společensky důležitými. Stávající právní rámec navíc není dostatečně pružný, aby se přizpůsobil vyvíjejícím se politickým potřebám a umožnil využívání nových zdrojů na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie. Struktura stávajícího právního rámce v podobě tří samostatných nařízení přijatých v různých obdobích navíc vedla k vnitřní nejednotnosti statistik. Vzhledem k tomu, že nařízení (EU) č. 1260/2013 se přestane používat dne 31. srpna 2028, je pro demografické statistiky shromažďované podle tohoto nařízení nutný nový právní základ. Je proto nezbytné nahradit stávající právní rámec novým, soudržnějším a pružnějším rámcem, který by měl změnit příslušné části nařízení (ES) č. 862/2007 a zrušit nařízení (ES) č. 763/2008 a (EU) č. 1260/2013.
- (12) Článek 3 nařízení (ES) č. 862/2007 upravuje statistiky o zemi státního občanství a místě narození obyvatel s místem pobytu (stavy migrantů), o změnách pobytu mezi zeměmi (mezinárodní migrační toky) a o nabývání státního občanství u obyvatel s místem pobytu, zatímco ostatní statistiky podle uvedeného nařízení se týkají správních a soudních postupů souvisejících s právními předpisy v oblasti přistěhovalectví a s mezinárodní ochranou. Statistiky podle článku 3 jsou proto úzce propojeny a měly by být v souladu se statistikami o obyvatelích s místem obvyklého pobytu a demografických změnách u těchto obyvatel, které se poskytují podle nařízení (ES) č. 763/2008 a (EU) č. 1260/2013. V zájmu zajištění vnitřní jednotnosti by proto měly být uvedené statistiky začleněny do jediného právního základu a zároveň by měl být v nařízení (ES) č. 862/2007 zrušen článek 3.

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euratom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost, Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy Evropských společenství (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164).

²⁵ SWD(2023) 13.

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 311/76 o sestavování statistik o zahraničních pracovnících (Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 23).

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008 o sčítání lidu, domů a bytů (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 14).

- (13) Rychle se měnící povaha některých charakteristik obyvatelstva, domů a bytů, zejména v souvislosti s demografickými a migračními jevy, a odpovídající potřeba rychlého zacílení a přizpůsobení politik znamená, že je třeba, aby statistiky byly k dispozici včas, brzy po referenčním období. Periodicita a včasnost statistik by proto měla být hmatatelně posílena.
- (14) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003²⁸ zavádí metodiku využívající statistickou síť pro definici územních typologií na základě rozložení obyvatelstva v buňkách sítě o ploše jednoho kilometru čtverečního. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/1799²⁹ jakožto přechodná přímá statistická akce upravující sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 stanoví klíčové výstupy sčítání v celoevropské souřadnicové síti s buňkou o ploše jednoho kilometru čtverečního. Právní rámec by měl zajistit další šíření georeferenčních statistik o obyvatelstvu založených na souřadnicových sítích a jejich rozšíření na statistiky o domech a bytech.
- (15) Územní jednotky a statistické sítě by měly být definovány v souladu s nařízením (ES) č. 1059/2003.
- (16) Pro geokódování místa je třeba použít téma Statistické jednotky v souladu s přílohou III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES³⁰.
- (17) Současný právní rámec pro evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech je třeba aktualizovat, aby se zajistilo, že v současnosti oddělené statistické procesy budou vhodně začleněny do společného rámce, jenž Evropskému statistickému systému umožní účinně reagovat na nové informační potřeby Unie a podpoří statistické inovace. Statistické výstupy se musí rozšířit, aby zůstaly relevantní vzhledem k demografickým, migračním, sociálním a ekonomickým změnám ve společnosti.
- (18) Rozšířené pravidelné (roční a krátkodobé do jednoho roku) statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech založené na administrativních zdrojích by měly být doplněny informacemi z koordinovaných sčítání lidu, domů a bytů v Unii prováděných každých deset let v souladu se zásadami a doporučeními OSN. Stejně důležité je, že sčítání lidu, domů a bytů poskytuje jedinečnou příležitost pro zviditelnění oficiálních statistik, a to jak z hlediska operací, tak i výsledků.
- (19) Sčítání lidu v Unii by měla být nákladově efektivnější díky plnému využití bohatého souboru administrativních údajů dostupných v členských státech nebo kombinace různých zdrojů, včetně zdrojů souvisejících s internetem věcí a poskytováním digitálních služeb. Měla by být rovněž použita k obnovení demografické základny a zahrnovat průzkumy pokrytí zdrojů administrativních údajů.
- (20) Členské státy a Komise (Eurostat) by měly mít udržitelný přístup k co nejširšímu spektru zdrojů údajů, aby mohly vytvořit kvalitní a nákladově efektivní evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech. V tomto ohledu je zásadní, aby národní statistické úřady v souladu s článkem 17a nařízení (ES) č. 223/2009 včas získaly přístup a mohly neprodleně využívat administrativní údaje, které vlastní orgány veřejné správy na národní, regionální a místní úrovni. Například statistiky o energetické účinnosti budov mohou vycházet z administrativních údajů týkajících se

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) (Úř. věst. L 154, 21.6.2003, s. 1).

²⁹ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/1799 ze dne 21. listopadu 2018 o zavedení přechodné přímé statistické akce pro šíření vybraných témat sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 geokódovaných v souřadnicové síti s buňkou o ploše 1 km² (Úř. věst. L 296, 22.11.2018, s. 19).

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

vydávání certifikátů energetické náročnosti budov podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU³¹. Národní statistické úřady musí být rovněž zapojeny do rozhodování o podobě a úpravě příslušných zdrojů administrativních údajů, aby bylo zajištěno jejich další využití pro sestavování oficiálních statistik.

- (21) V posledních letech byly vybudovány komplexní databáze a systémy interoperability na úrovni Unie týkající se místa pobytu, událostí přirozené měny, státního občanství a migračního a přeshraničního pohybu obyvatelstva, jako jsou databáze a systémy vytvořené podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014³², (EU) 2018/1724³³, (EU) 2019/817³⁴ a (EU) 2019/818³⁵. Poskytují cenné informace, které lze opakovaně využít při sestavování a zajišťování kvality evropské statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech.
- (22) V tomto ohledu je nezbytné umožnit Komisi (Eurostatu) opakované využití těchto údajů výhradně pro statistické účely za přísného uplatňování pravidel, která se týkají ochrany osobních údajů a soukromí, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725³⁶. To by se mělo vztahovat zejména na statistické údaje uložené v centrálním úložišti pro podávání zpráv a statistiky (CRRS) v souladu s účelem tohoto úložiště stanoveným v čl. 39 odst. 1 nařízení (EU) 2019/817, jakož i v čl. 39 odst. 1 nařízení (EU) 2019/818 a v souladu s nařízeními, kterými se zřizují systémy, jejichž statistické údaje jsou v CRRS uloženy. Zejména vzhledem k tomu, že CRRS má vytvářet mezisystémové statistické údaje a analytické zprávy pro účely politiky, provozu a kvality údajů, měla by Komise (Eurostat) v co největší míře spolupracovat s Agenturou Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA) s cílem poskytovat požadovanou evropskou statistiku.
- (23) Údaje v držení soukromých subjektů mohou u evropské statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech zlepšit pokrytí, včasnost a schopnost reagovat na krize nebo umožnit statistické inovace. Takové údaje mají potenciál doplnit stávající demografické a migrační statistiky, přinést statistické inovace a dokonce sloužit k vypracování předběžných odhadů. Národní statistické úřady a další příslušné vnitrostátní orgány a Komise (Eurostat) by měly mít k těmto údajům přístup a měly by je využívat.

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73).

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1724 ze dne 2. října 2018, kterým se zřizuje jednotná digitální brána pro poskytování přístupu k informacím, postupům a k asistenčním službám a službám pro řešení problémů a kterým se mění nařízení (EU) č. 1024/2012 (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 1).

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/817 ze dne 20. května 2019, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 a (EU) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV (Úř. věst. L 135, 22.5.2019, s. 27).

³⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/818 ze dne 20. května 2019, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti policejní a justiční spolupráce, azylu a migrace a kterým se mění nařízení (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 a (EU) 2019/816 (Úř. věst. L 135, 22.5.2019, s. 85).

³⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (24) Aby byla na úrovni Unie zajištěna srovnatelnost evropských statistik o obyvatelstvu, domech a bytech, je nezbytně nutné používat a harmonizovaným způsobem zavádět společné definice obyvatelstva. Aby bylo možné zavést jednotnou harmonizovanou populační základnu důsledným, spolehlivým a nákladově efektivním způsobem a zároveň zajistit včasné výsledky, je třeba použít statistické metody a techniky modelování, jako jsou „známky života“ a „míra pobytu“.
- (25) Členské státy by měly poskytovat své údaje a metadata v elektronické formě, ve vhodném technickém formátu, který stanoví Komise. Mezinárodní standardy, jako je iniciativa pro výměnu statistických údajů a metadat, a statistické nebo technické normy vypracované v rámci Unie, jako jsou standardy pro metadata a ověřování nebo zásady Evropského rámce interoperability, by se měly používat v příslušném rozsahu pro evropské statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech. Výbor pro Evropský statistický systém schválil standardy Evropského statistického systému pro metadata a zprávy o kvalitě v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 223/2009. Tyto standardy mají přispět k harmonizaci zajišťování kvality a podávání zpráv podle tohoto nařízení, a proto by měly být zavedeny.
- (26) Evropská statistika o obyvatelstvu, domech a bytech by měla splňovat kritéria kvality týkající se relevance, přesnosti, včasnosti a dochvilnosti, dostupnosti a srozumitelnosti, srovnatelnosti a soudržnosti stanovená v nařízení (ES) č. 223/2009. Její kvalita by se měla zvyšovat v závislosti na vývoji potřeb Unie. Příslušné výsledky hodnocení kvality prováděného Komisí (Eurostatem) by měly být veřejně dostupné uživatelům statistik. Přístup k těmto statistikám by měl být volný a snadný prostřednictvím databází Komise (Eurostatu) na jejích internetových stránkách a v jejích publikacích.
- (27) V nařízení (ES) č. 223/2009 jsou obsažena pravidla pro poskytování údajů členskými státy Komisi (Eurostatu) a jejich využívání, včetně pravidel pro předávání a ochranu důvěrných údajů. Opatření přijatá podle tohoto nařízení by měla zajistit, aby byly důvěrné údaje předkládány a využívány výhradně pro statistické účely v souladu s články 21 a 22 tohoto nařízení.
- (28) Komise (Eurostat) má povinnost dodržovat statistickou důvěrnost údajů poskytnutých členskými státy podle nařízení (ES) č. 223/2009. Pokud jde o statistické údaje o obyvatelstvu sbírané podle tohoto nařízení, měl by být vypracován harmonizovaný přístup k zajištění vysoké kvality evropských souhrnných ukazatelů a k zamezení zveřejnění důvěrných údajů ve statistických výstupech, aby se pokud možno zabránilo supresi údajů.
- (29) Zdroje údajů dostupné na národní úrovni nejsou vždy schopny přesně zachytit jevy související s volným pohybem osob v Unii, přístupem osob k přeshraničním službám v oblasti demografických událostí přirozené změny a výkonem práv osob na koupi a vlastnictví nemovitostí, jež jsou využívány k bydlení nebo k rekreačním a sekundárním účelům v celé Unii. Také se vyskytují asymetrie v bilaterálních migračních tocích a potíže s měřením skupin obyvatelstva, například u migrantů, osob bez domova nebo bez státní příslušnosti. Proto by mělo být pro účely sestavování statistiky o obyvatelstvu a migraci a zajištění její kvality posíleno sdílení údajů a považováno za další zdroj údajů. Takto posílené sdílení údajů se může dotýkat široké řady relevantních údajů, od údajů, které zjevně neumožňují přímou či nepřímou identifikaci statistických jednotek, až po údaje, na které se potenciálně vztahují požadavky na statistickou důvěrnost. Členské státy by se měly ve svém vlastním zájmu i v zájmu ostatních členských států podílet na činnostech v oblasti sdílení údajů,

včetně pilotních projektů hodnotících inovativní bezpečná řešení. Komise (Eurostat) by rovněž měla vytvořit bezpečnou infrastrukturu, která by usnadnila sdílení takových údajů a zároveň zajistila všechna nezbytná ochranná opatření.

- (30) Pokud sdílení údajů zahrnuje zpracování osobních údajů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679³⁷ nebo nařízení (EU) 2018/1725, měly by být plně uplatňovány zásady účelového omezení, minimalizace údajů, omezení uložení, integrity a důvěrnosti. Před přímým předáváním údajů by měly být upřednostňovány zejména mechanismy sdílení údajů založené na technologiích zvyšujících ochranu soukromí, které jsou speciálně navrženy tak, aby tyto zásady uplatňovaly.
- (31) Ke sdílení důvěrných údajů by mělo docházet pouze na základě žádosti odůvodňující nezbytnost sdílení těchto údajů v souladu s kapitolou V nařízení (ES) č. 223/2009.
- (32) Z dlouhodobého hlediska by úsilí o spolupráci v rámci Evropského statistického systému s cílem zmírnit problémy s kvalitou přeshraničních statistik, jako je dvojitý započtení rezidentů Unie, kteří využívají svobody pohybu, mělo co nejvíce těžit z jednotných digitálních identifikátorů zavedených na úrovni Unie nařízením (EU) č. 910/2014.
- (33) Tímto nařízením nejsou dotčena nařízení (EU) 2016/679 a (EU) 2018/1725 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES³⁸. Poslední dvě jmenovaná nařízení se v rámci své oblasti působnosti vztahují na zpracování osobních údajů podle tohoto nařízení.
- (34) Evropská statistika o obyvatelstvu, domech a bytech by se měla vyvíjet tak, aby zohledňovala nové potřeby údajů vyplývající z měnících se politických priorit, jakož i změny demografické, migrační, sociální nebo hospodářské situace v Unii. Komise (Eurostat) by měla provést pilotní studie, které by podle potřeby posoudily proveditelnost příslušných úprav, a měla by zohlednit aspekty, jako jsou náklady a administrativní zátěž členských států a dostupnost vhodných zdrojů údajů.
- (35) S cílem zohlednit demografické, hospodářské a sociální trendy a technologický vývoj by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU za účelem změny seznamu, popisu, periodicity a referenčních období dílčích témat, na něž se vztahuje evropská statistika o obyvatelstvu, domech a bytech; aktualizovat periodicitu a referenční období v příloze tohoto nařízení a upřesnit informace, které mají členské státy předkládat *ad hoc*. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů³⁹. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání expertních skupin Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

³⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37).

³⁹ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (36) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013⁴⁰ a nařízeními Rady (ES, Euratom) č. 2988/95⁴¹, (Euratom, ES) č. 2185/96⁴² a (EU) 2017/1939⁴³ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se předcházení, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí, včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného uložení správních sankcí. Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízeními (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371⁴⁴. V souladu s finančním nařízením má jakákoli osoba nebo subjekt, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit nezbytná práva a přístup Komisi, úřadu OLAF, Účetnímu dvoru a, v případě členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939, Úřadu evropského veřejného žalobce a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.
- (37) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění tohoto nařízení, pokud jde o specifikaci požadavků na údaje a metadata, technické formáty a postupy pro poskytování údajů a metadat, obsah a strukturu zpráv o kvalitě, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁴⁵.
- (38) Pokud by provádění tohoto nařízení nebo aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě vyžadovalo rozsáhlé úpravy národního statistického systému členského státu, pokud jde o poskytování údajů s periodicitou kratší než deset let, mělo by být Komisi umožněno udělit dotčenému členskému státu v řádně odůvodněných případech a na omezenou dobu výjimky.
- (39) Jelikož cíle tohoto nařízení, kterým je systematická tvorba evropské statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale lze jej z důvodu konzistentnosti a srovnatelnosti lépe dosáhnout na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření za účelem dosažení tohoto cíle v souladu se zásadou

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁴¹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁴² Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴³ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁴⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku, nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.

(40) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1725 a dne [xxx] vydal své stanovisko.

(41) Návrh byl konzultován s Výborem pro Evropský statistický systém,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zavádí společný právní rámec pro rozvoj, tvorbu a šíření evropské statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „státním občanstvím“ zvláštní právní vazba mezi fyzickou osobou a jejím státem, která vzniká narozením nebo naturalizací, ať už na základě prohlášení, volby, sňatku, osvojení nebo jinak, a to v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
- 2) „místem obvyklého pobytu“ místo, kde osoba obvykle tráví období každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost pro účely rekreace, dovolené, návštěv u přátel a příbuzných, služebních cest, léčení nebo náboženských poutí. Za osoby s obvyklým místem pobytu v konkrétní zeměpisné oblasti se považují pouze osoby, které:
 - a) žily v místě svého obvyklého pobytu po většinu času během dvanácti měsíců před referenčním datem, včetně tohoto data, nebo
 - b) se přistěhovaly do místa svého obvyklého pobytu během období dvanácti měsíců před referenčním datem, včetně tohoto data, a u kterých existuje záměr nebo předpoklad, že v tomto místě obvyklého pobytu budou pobývat po většinu času během alespoň dvanácti měsíců po přistěhování;
- 3) „známkami života“ jakékoli informace svědčící o skutečné přítomnosti a obvyklém pobytu osoby na daném území. Lze je získat z jakéhokoli vhodného zdroje nebo kombinace zdrojů, včetně digitálních stop, které se vztahují k dané osobě;
- 4) „mírou pobytu“ podíl počtu osob, které se během zvoleného období přistěhovaly na dané místo a zůstaly na stejném místě alespoň dvanáct měsíců, na celkovém počtu osob, které se na stejné místo přistěhovaly během stejného časového období;
- 5) „mezinárodní migrací“ událost, při níž osoba získá místo svého obvyklého pobytu na území členského státu nebo třetí země, přičemž předchozí místo obvyklého pobytu této osoby bylo v jiném členském státě nebo v třetí zemi;
- 6) „přistěhovalcem“ osoba, která během referenčního období podstoupila mezinárodní migraci za účelem získání nového místa svého obvyklého pobytu ve vykazující zemi;

- 7) „vystěhovalcem“ osoba, která během referenčního období podstoupila mezinárodní migraci za účelem získání nového místa svého obvyklého pobytu mimo vykazující zemi, přičemž předchozí místo obvyklého pobytu této osoby bylo ve vykazující zemi;
- 8) „vnitřní migrací“ událost, při níž osoba změní místo svého obvyklého pobytu v rámci území vykazující země;
- 9) „obytným prostorem“ dočasná nebo trvalá stavba, přístřeší nebo ubytovací místo, v němž pobývá jedna nebo více osob, bez ohledu na to, zda je navržené nebo určené k obýváním lidmi;
- 10) „bytem“ prostor na stálém místě, který je určen k trvalému obýváním lidmi, ale není určen k institucionálnímu nebo kolektivnímu ubytování;
- 11) „budovou určenou k obýváním“ trvalá stavba, která se skládá z jednoho nebo více bytů nebo která je určena k institucionálnímu nebo kolektivnímu ubytování;
- 12) „domácností“ skupina dvou nebo více osob, které sdílejí obytné prostory nebo jiné specifické zdroje, nebo jednotlivec, který není součástí žádné jiné domácnosti;
- 13) „rodinou“ skupina dvou nebo více osob, které žijí ve stejné domácnosti a které jsou příbuzné na základě rodičovství nebo manželského svazku, registrovaného partnerství nebo nesezdaného soužití;
- 14) „administrativními záznamy“ údaje generované nestatistickým zdrojem, obvykle registrem v držení veřejného subjektu, jehož hlavním cílem není poskytování statistik;
- 15) „oblastí“ jeden nebo několik souborů údajů pokrývajících určitá témata;
- 16) „tématem“ obsah informací, které mají být sbírány o statistických jednotkách, přičemž každé téma zahrnuje několik dílčích témat;
- 17) „dílčím tématem“ podrobný obsah informací, které mají být sbírány o statistických jednotkách v souvislosti s některým tématem, přičemž každé dílčí téma zahrnuje jednu nebo několik proměnných;
- 18) „souborem údajů“ statistika v podobě jedné nebo více proměnných uspořádaných ve strukturované formě;
- 19) „sčítáním lidu, domů a bytů“ podrobné desetileté soubory údajů a metadata, které se mají poskytovat podle tohoto nařízení;
- 20) „statistickou jednotkou“ jeden člen souboru subjektů, totiž osob, předmětů nebo událostí, o nichž se sbírají údaje a nakonec sestavují statistiky;
- 21) „proměnnou“ charakteristika statistické jednotky, která může nabýt více než jedné množiny hodnot;
- 22) „členěním“ předem stanovený diskrétní, vyčerpávající a vzájemně se vylučující soubor hodnot, které lze přiřadit proměnným charakterizujícím statistické jednotky;
- 23) „národní úrovni“ území členského státu;
- 24) „regionální úrovni“ úroveň NUTS 3 podle nařízení (ES) č. 1059/2003;
- 25) „místní úrovni“ úroveň místní správní jednotky (LAU) podle nařízení (ES) č. 1059/2003;
- 26) „úrovni sítě“ statistická síť (grid) podle nařízení (ES) č. 1059/2003;

- 27) „oporami výběru“ jakýkoli seznam, materiál nebo zařízení, kterými se vymezují a určují prvky cílové populace. V závislosti na použití může opora výběru umožňovat přístup k prvkům a/nebo poskytovat další charakteristiky prvků;
- 28) „referenčním datem“ časový okamžik, ke kterému se statistika vztahuje;
- 29) „referenčním obdobím“ časový interval, ke kterému se vztahují statistiky událostí;
- 30) „referenčním časem“ buď referenční datum, nebo referenční období v závislosti na tom, zda se jedná o statistiku týkající se událostí nebo jiných statistických jednotek;
- 31) „metadaty“ informace nezbytné k používání a výkladu statistiky a popisující údaje strukturovaným způsobem;
- 32) „předem kontrolovanými soubory údajů“ soubory údajů ověřené členskými státy na základě dohodnutých společných pravidel pro ověřování;
- 33) „zprávou o kvalitě“ zpráva obsahující informace o kvalitě statistického produktu nebo procesu.

Článek 3 *Populační základna*

- 1. Pro účely tohoto nařízení se populační základna skládá ze všech osob, které mají k referenčnímu datu obvyklé místo pobytu v Unii v určité územní jednotce členského státu na národní, regionální či místní úrovni nebo na úrovni sítě.
- 2. Populační základna zahrnuje všechny osoby s místem obvyklého pobytu bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo na to, zda určitá osoba je nebo byla v minulosti bez státní příslušnosti, a bez ohledu na to, zda místo pobytu nebo pobyt určité osoby jsou schválené nebo povolené příslušnými orgány.
- 3. Populační základna nezahrnuje osoby s místem obvyklého pobytu mimo území členského státu, bez ohledu na místo narození nebo státní příslušnost a bez ohledu na veškeré rodinné, sociální, hospodářské nebo majetkové vazby, které může mít určitá osoba k členskému státu.
- 4. Osobám bez místa obvyklého pobytu se jako místo obvyklého pobytu přisoudí místo, kde se nacházejí k referenčnímu datu.
- 5. Členské státy použijí definici místa obvyklého pobytu stanovenou v tomto nařízení na všechny soubory údajů poskytované Komisi (Eurostatu) podle tohoto nařízení a pro národní, regionální a místní úroveň a úroveň sítě.
- 6. Při uplatňování definice místa obvyklého pobytu členské státy použijí:
 - a) jeden zdroj údajů podle čl. 9 odst. 1 nebo jejich kombinaci;
 - b) metody odhadu, jako jsou „známky života“, za účelem korekce skutečné přítomnosti na předpokládaném místě obvyklého pobytu po většinu času během dvanácti měsíců končících referenčním datem, a „míra pobytu“, za účelem odhadu počtu osob, které mají v úmyslu zůstat nebo u nichž se očekává, že zůstanou, po většinu času během dvanácti měsíců po přistěhování.

Článek 4 *Statistické jednotky*

Statistika podle tohoto nařízení se sestavuje pro tyto statistické jednotky:

- a) osoby;
- b) události přirozené měny;
- c) rodiny;
- d) domácnosti;
- e) budovy určené k obývání, obytné prostory a byty.

Článek 5

Požadavky na statistiku

1. Evropská statistika o obyvatelstvu, domech a bytech zahrnuje tyto oblasti:
 - a) demografii;
 - b) domy a byty;
 - c) rodiny a domácnosti.
2. Statistika v oblastech uvedených v odstavci 1 se uspořádá do souborů údajů podle témat a dílčích témat uvedených v příloze.
3. Komisi je v souladu s článkem 17 svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem změny seznamu dílčích témat v příloze. Uvedené akty v přenesené pravomoci se přijmou alespoň dvanáct měsíců před začátkem příslušného referenčního času.
4. Při výkonu pravomoci přijímat akty v přenesené pravomoci podle odstavce 3 tohoto článku Komise zajistí, aby uvedené akty nezpůsobily členským státům a respondentům při plnění zpravodajské povinnosti výraznou a nepřiměřenou zátěž. Každé nové dílčí téma se posoudí z hlediska jeho proveditelnosti prostřednictvím pilotních studií provedených Komisí (Eurostatem) a členskými státy v souladu s článkem 14.
5. Komise přijme prováděcí akty za účelem vymezení technických vlastností souborů údajů a metadat, které mají být předloženy Komisi (Eurostatu). Uvedené prováděcí akty stanoví ve vhodných případech tyto technické prvky:
 - a) názvy proměnných, jejich technické specifikace a členění;
 - b) podrobné specifikace statistických jednotek a metadat;
 - c) statistické klasifikace, které se mají použít;
 - d) lhůty pro poskytnutí;
 - e) technické formáty poskytování souborů údajů a metadat;
 - f) obsah, strukturu, periodicitu, způsoby a lhůty pro předložení zpráv o kvalitě, jakož i další specifikace, pokud jsou potřebné a odůvodněné.

Uvedené prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 18 odst. 2 alespoň dvanáct měsíců před začátkem příslušného referenčního období, s výjimkou sčítání lidu, domů a bytů, pro které se prováděcí akty přijímají alespoň 24 měsíců před začátkem roku, do kterého spadá referenční datum.

Článek 6

Periodicita a referenční časy

1. Členské státy vypracovávají evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech jednou za čtvrt roku, šest měsíců, jeden rok a více let a v rámci sčítání lidu, domů a bytů jednou za deset let.
2. Roky končící číslicí „1“ jsou referenčními roky pro sčítání lidu, domů a bytů v desetiletých intervalech.
3. Roky končící číslicí „1“, „5“ a „8“ jsou referenčními roky pro víceleté statistiky.
4. Periodicita a referenční čas (referenční období nebo referenční datum) pro každé dílčí téma jsou stanoveny v příloze.
5. Prvním referenčním datem, k němuž se mají předložit roční statistiky týkající se tématu „stav obyvatelstva“, je 31. prosinec 2025. Prvním referenčním obdobím, za které mají být předloženy další statistiky podle tohoto nařízení, je rok 2026.
6. Komisi je v souladu s článkem 17 svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem změny přílohy aktualizováním periodicity a referenčních časů.

Článek 7

Požadavky na statistiky ad hoc

1. Členské státy poskytují Komisi (Eurostatu) soubory údajů a metadata *ad hoc*.
2. Komisi je v souladu s článkem 17 svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem doplnění tohoto nařízení prostřednictvím specifikací souborů údajů a metadat, které mají členské státy poskytovat *ad hoc*, pokud je sběr dalších statistických údajů považován za nezbytný pro účely řešení dodatečných potřeb statistiky podle tohoto nařízení.
3. Tyto akty v přenesené pravomoci upřesní:
 - a) dílčí témata, která se mají poskytnout v rámci souborů údajů *ad hoc*, a důvody těchto dodatečných potřeb statistiky;
 - b) referenční časy.
4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v odstavci 2 počínaje referenčním rokem 2027 a poté v minimálním intervalu dvou let mezi jednotlivými sběry údajů *ad hoc*.
5. Komise přijme prováděcí akty za účelem upřesnění technických vlastností souborů údajů a metadat *ad hoc* uvedených v odstavci 2. Uvedené prováděcí akty stanoví ve vhodných případech tyto technické prvky:
 - a) názvy proměnných, jejich technické specifikace a členění;
 - b) podrobné specifikace statistických jednotek a metadat;
 - c) statistické klasifikace, které se mají použít;
 - d) lhůty pro poskytnutí.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 18 odst. 2 a musí být přijaty nejpozději 12 měsíců před začátkem referenčního času.

Článek 8

Soubory údajů a metadata, které mají být poskytovány Komisi

1. Členské státy poskytují předem zkontrolované soubory údajů a metadata prostřednictvím technickém formátu stanoveného Komisí (Eurostatem). K poskytnutí souborů údajů a metadat Komisi (Eurostatu) se použijí služby jednotného kontaktního místa.
2. Pokud členské státy zveřejní statistiky požadované tímto nařízením na národní úrovni před lhůtami pro poskytnutí stanovenými v souladu s čl. 5 odst. 5 a čl. 7 odst. 5, předloží je Komisi (Eurostatu) takto:
 - a) statistiky s čtvrtletní a šestiměsíční periodicitou nejpozději do jednoho pracovního dne po zveřejnění v daném státě;
 - b) statistiky s roční periodicitou nejpozději do tří pracovních dnů po zveřejnění v daném státě;
 - c) statistiky s víceletou a desetiletou periodicitou nejpozději do sedmi pracovních dnů po zveřejnění v daném státě.
3. Členské státy Komisi (Eurostatu) poskytnou:
 - a) revidované soubory údajů a metadata, pokud je revize provedena po původním poskytnutí souborů údajů podle tohoto nařízení;
 - b) revidované soubory údajů a metadata pro příslušné časové řady, pokud je revize provedena u souborů údajů, které byly poskytnuty Komisi (Eurostatu) před použitím tohoto nařízení.

Revidované soubory údajů a metadata se poskytnou ve lhůtách uvedených v odstavci 2 tohoto článku a doplní se o zprávy o kvalitě v souladu s článkem 12.

Článek 9

Zdroje údajů a metody

1. Členské státy a Komise (Eurostat) použijí jeden z následujících zdrojů údajů nebo jejich kombinaci za předpokladu, že umožňují tvorbu statistik, které splňují požadavky na kvalitu stanovené v článku 12:
 - a) zdroje administrativních údajů;
 - b) statistická zjišťování nebo jiné sběry statistických údajů;
 - c) další zdroje, včetně údajů v držení soukromých subjektů;
 - d) opakované použití údajů získaných sdílením údajů mezi národními statistickými úřady a Komisí (Eurostatem) v rámci Evropského statistického systému.
2. Členské státy posuzují a sledují kvalitu svých zdrojů údajů, včetně administrativních záznamů a dalších vhodných používaných zdrojů.
3. Členské státy musí průběžně vyvíjet inovativní zdroje a metody a využívat je ke zlepšení statistik sestavovaných podle tohoto nařízení za předpokladu, že umožňují tvorbu statistik, které splňují požadavky na kvalitu stanovené v článku 12.
4. Statistika sestavované podle tohoto nařízení musí být založeny na statisticky spolehlivých a řádně zdokumentovaných metodách a zohledňovat mezinárodní doporučení a osvědčené postupy, jako jsou „známky života“, „míra pobytu“ a další

vědecky podložené metody statistického odhadu používané pro sestavení údajů o obyvatelstvu s místem obvyklého pobytu na území členských států.

5. Pokud jsou členské státy požádány z důvodu posouzení kvality statistiky, poskytnou Komisi (Eurostatu) výsledky posouzení zdrojů údajů, dokumentaci metod a nezbytná vysvětlení.

Článek 10

Včasný přístup k administrativním údajům a jejich opakované využití

1. Vnitrostátní orgány odpovědné za zdroje administrativních údajů, které jsou relevantní pro účely tohoto nařízení, umožní opakované využití těchto údajů včas a s četností dostatečnou pro vytvoření a poskytnutí statistiky ve stanovených lhůtách a v souladu se zvláštními požadavky na kvalitu podle tohoto nařízení. Včasný přístup k administrativním záznamům i jeho operativní postupy se zahrnou do dohod o spolupráci, které budou uzavřeny mezi uvedenými vnitrostátními orgány a národními statistickými úřady.
2. Pro účely tohoto nařízení se Komisi (Eurostatu) na vyžádání umožní včasný přístup k relevantním údajům a metadatům z databází a systémů interoperability spravovaných institucemi a jinými subjekty Unie, a to rovněž podle nařízení (EU) č. 910/2014, (EU) 2018/1724, a k statistickým údajům uloženým v centrálním úložišti pro podávání zpráv a statistiky (CRRS) v souladu s nařízením (EU) 2019/817 a (EU) 2019/818 a s nařízeními, kterými se zřizují systémy, jejichž statistické údaje se ukládají v centrálním úložišti pro podávání zpráv a statistiky, a jejich opětovné využití. Komise (Eurostat) za tímto účelem dále spolupracuje s příslušnými institucemi a jinými subjekty Unie s cílem upřesnit přizpůsobené statistické údaje a metadata, které jsou, pokud to umožňuje právo Unie, nezbytné pro evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech, operační postupy pro jejich poskytování a nezbytné doprovodné fyzické a logické záruky.

Článek 11

Seznamy zemí a území

1. Pokud soubory údajů obsahují informace podle zemí nebo území, použijí členské státy pro účely tohoto nařízení a nařízení (ES) č. 862/2007 specifické členění.
2. Komise přijme prováděcí akty, kterými upřesní nebo aktualizuje seznamy zemí a územních jednotek, které se použijí k členění statistik sestavených podle tohoto nařízení. Uvedené prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 18 odst. 2 tohoto nařízení. Uvedené seznamy se specifikují v souladu s kritérii stanovenými v nařízení (ES) č. 1059/2003.
3. Prováděcí akty, kterými se mění více než jedna třetina kategorií členění zemí nebo území, se použijí nejdříve dvanáct měsíců po jejich vstupu v platnost.

Článek 12

Požadavky na kvalitu a podávání zpráv o kvalitě

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění kvality poskytovaných souborů údajů a metadat.
2. Členské státy přijmou vhodná a účinná opatření za účelem:

- a) provedení pravidel týkajících se populační základny stanovených v článku 3 tohoto nařízení, a to jednotně a nezávisle na použitých zdrojích údajů;
 - b) zachycení nebo odhadu obtížně dosažitelných skupin obyvatelstva;
 - c) kontroly úplnosti a přesnosti počtu obyvatel v souladu s článkem 3 tohoto nařízení;
 - d) stanovení opory výběru vhodné pro účely tohoto nařízení a článku 12 nařízení (EU) 2019/1700;
 - e) zabránění možným rizikům nezapočtení nebo dvojího započtení v souvislosti s volným pohybem osob v Unii, přístupem osob k přeshraničním službám spojeným s událostmi přirozené měny a právy osob na přeshraniční nákup, vlastnictví a užívání nemovitostí k bydlení v celé Unii;
 - f) snížení asymetrie migračních toků;
 - g) poskytnutí Komisi (Eurostatu) všech údajů, které jsou potřebné k zajištění úplnosti zveřejňovaných evropských statistik.
3. Členské státy předají Komisi (Eurostatu) poprvé do 31. března 2027 a poté každý rok končící číslicí „0“, „3“ nebo „7“ zprávu o kvalitě, která popisuje kvalitu poskytnutých statistik a statistických procesů v případě souborů údajů poskytnutých v daném období, zejména pokud jde o použité zdroje údajů a metody, použití pojmů a definic a související možné dopady na kvalitu vybraných zdrojů údajů, revize údajů a jejich důvody a dopady, metody kontroly zveřejňování statistických údajů, a podrobně uvádí, jakým způsobem jsou splněna kritéria kvality uvedená v odstavci 2 a zda byla opatření uvedená v odstavci 3 účinná.
4. Komise přijme prováděcí akty, v nichž stanoví praktická opatření ohledně zpráv o kvalitě a jejich obsah. Uvedené prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 18 odst. 2.
5. Členské státy co nejdříve sdělí Komisi (Eurostatu) všechny relevantní informace nebo změny, pokud jde o provádění tohoto nařízení, které by ovlivnily kvalitu poskytovaných statistik.
6. Členské státy na základě žádosti Komise (Eurostatu) poskytnou další upřesňující informace nezbytné pro hodnocení kvality statistik.

Článek 13 *Sdílení údajů*

1. Údaje jsou sdíleny mezi příslušnými vnitrostátními orgány různých členských států a mezi uvedenými příslušnými vnitrostátními orgány a Komisí (Eurostatem), a to výhradně za účelem rozvoje a tvorby evropských statistik regulovaných tímto nařízením a zlepšování jejich kvality.
2. V zájmu bezpečného sdílení údajů v rámci Evropského statistického systému se přijmou veškerá potřebná ochranná opatření s ohledem na fyzickou a logickou ochranu údajů. Komise (Eurostat) zřídí bezpečnou infrastrukturu pro usnadnění sdílení údajů podle odstavce 1. Tuto infrastrukturu pro bezpečné sdílení údajů mohou pro účely uvedené v odstavci 1 používat vnitrostátní orgány příslušné pro statistiku podle tohoto nařízení.
3. Pokud se jedná o důvěrné údaje ve smyslu čl. 3 bodu 7 nařízení (ES) č. 223/2009 nebo osobní údaje podle nařízení (EU) 2016/679 a (EU) 2018/1725, sdílení těchto

údajů se povoluje a může probíhat na dobrovolném základě za předpokladu, že se tak děje:

- a) na základě žádosti odůvodňující nutnost sdílení údajů v každém jednotlivém případě, zejména s ohledem na otázky kvality, které je třeba konkrétně řešit;
 - b) přednostně na základě technologií zvyšujících ochranu soukromí, které jsou speciálně navrženy tak, aby naplňovaly zásady nařízení (EU) 2016/679 a (EU) 2018/1725, zejména s ohledem na účelové omezení, minimalizaci údajů, omezení uložení, integritu a důvěrnost;
 - c) bez omezení kapitoly V nařízení (ES) č. 223/2009.
4. Komise (Eurostat) a členské státy prostřednictvím pilotních studií otestují a posoudí vhodnost příslušných technologií zvyšujících ochranu soukromí pro sdílení údajů.
 5. Pokud pilotní studie podle odstavce 4 tohoto článku určí účinná a bezpečná řešení sdílení údajů pro účely uvedené v odstavci 1, může Komise přijmout prováděcí akty, kterými stanoví technické specifikace pro sdílení údajů a opatření pro důvěrnost a zabezpečení informací. Tyto prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 18 odst. 2.

Článek 14

Pilotní studie a studie proveditelnosti

1. Pokud je to potřebné a vhodné pro účely tohoto nařízení, zahájí Komise (Eurostat) pilotní studie a studie proveditelnosti, jejichž cílem je:
 - a) posoudit dostupnost zdrojů údajů a jejich kvalitu, včetně údajů v držení veřejných či soukromých subjektů v členských státech a na úrovni Unie;
 - b) vypracovat nová témata, dílčí témata, statistické jednotky, proměnné a jejich členění a posoudit proveditelnost jejich zavedení;
 - c) vyvinout nové metodiky a statistické techniky pro posílení kvality;
 - d) snížit asymetrii migračních toků;
 - e) testovat a posoudit vhodnost příslušných technologií zvyšujících ochranu soukromí pro bezpečné sdílení údajů v rámci Evropského statistického systému v souladu s čl. 13 odst. 4.
2. Členské státy se mohou uvedených studií účastnit, ale společně s Komisí (Eurostatem) zajistí reprezentativnost těchto studií na úrovni Unie.
3. Výsledky těchto studií vyhodnocuje Komise (Eurostat) ve spolupráci s členskými státy. Komise (Eurostat) vypracuje ve spolupráci s členskými státy zprávy o výsledcích těchto studií.

Článek 15

Financování

1. Národním statistickým úřadům a jiným vnitrostátním orgánům uvedeným v čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 223/2009 lze ze souhrnného rozpočtu Unie poskytnout finanční příspěvek na:

- a) rozvoj a zavádění nových nebo vylepšených zdrojů údajů, metodik, sdílení údajů, statistických jednotek, témat, dílčích témat, proměnných a jejich členění;
 - b) účast členských států na reprezentativních pilotních studiích a studiích proveditelnosti podle článku 14 tohoto nařízení.
2. Finanční příspěvek Unie nepřesáhne 90 % způsobilých nákladů.

Článek 16 *Ochrana finančních zájmů Unie*

Účastní-li se opatření financovaných podle tohoto nařízení na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), Účetnímu dvoru a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO), aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě úřadu OLAF tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

Článek 17 *Výkon přenesené pravomoci*

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 5 odst. 3, čl. 6 odst. 6 a čl. 7 odst. 2 se svěřuje Komisi na dobu neurčitou od [Úřad pro publikace: vložte přesné datum vstupu tohoto nařízení v platnost].
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 5 odst. 3, čl. 6 odst. 6 a čl. 7 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti žádných již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 5 odst. 3, čl. 6 odst. 6 a čl. 7 odst. 2 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 18
Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro evropský statistický systém zřízený článkem 7 nařízení (ES) č. 223/2009. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 19
Výjimky

1. Pokud použití tohoto nařízení nebo prováděcích aktů či aktů v přenesené pravomoci přijatých na jeho základě vyžaduje rozsáhlé úpravy národního statistického systému členského státu, může Komise přijmout prováděcí akty, kterými se členským státům udělí výjimky na dobu nejvýše dvou let.
2. Při udělování výjimek Komise zohlední srovnatelnost statistik členských států a včasný výpočet požadovaných reprezentativních a spolehlivých evropských souhrnných ukazatelů. Při udělování výjimek Komise rovněž zajistí, aby požadavky týkající se statistik, metadat a kvality, na které se vztahuje toto nařízení a na které se dříve vztahovalo nařízení (EU) č. 1260/2013 nebo článek 3 nařízení (ES) č. 862/2007, zůstaly zachovány bez přerušení.
3. Členský stát podá Komisi řádně odůvodněnou žádost o výjimku do dvou měsíců ode dne vstupu dotčeného aktu v platnost.
4. Komise přijme prováděcí akty uvedené v odstavci 1 tohoto článku přezkumným postupem podle čl. 18 odst. 2.

Článek 20
Změna nařízení (ES) č. 862/2007

Nařízení (ES) č. 862/2007 se mění takto:

- 1) název se nahrazuje tímto: „Nařízení (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 o evropské statistice v oblasti azylu a správních a soudních postupech souvisejících s právními předpisy v oblasti přistěhovalectví a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 311/76 o sestavování statistik o zahraničních pracovnících“;
- 2) v článku 1 se zrušují písmena a) a b);
- 3) v čl. 2 odst. 1 se zrušují písmena a), b), c), f) a g);
- 4) článek 3 se zrušuje;
- 5) vkládá se nový článek 9c, který zní:

„Článek 9c
Včasný přístup k administrativním údajům a jejich opakované využití

1. Vnitrostátní orgány odpovědné za zdroje administrativních údajů, které jsou relevantní pro účely tohoto nařízení, umožní opakované využití těchto údajů včas a s četností dostatečnou pro vytvoření a poskytnutí statistiky ve stanovených lhůtách a v souladu se zvláštními požadavky na kvalitu podle tohoto nařízení. Včasný přístup k administrativním záznamům i jeho operativní

postupy se zahrnou do dohod o spolupráci, které budou uzavřeny mezi uvedenými vnitrostátními orgány a národními statistickými úřady.

2. Pro účely tohoto nařízení se Komisi (Eurostatu) na vyžádání umožní včasný přístup k relevantním údajům a metadatům z databází a systémů interoperability spravovaných institucemi a jinými subjekty Unie, a to rovněž podle nařízení (EU) č. 910/2014, (EU) 2018/1724, a k statistickým údajům uloženým v centrálním úložišti pro podávání zpráv a statistiky (CRRS) v souladu s nařízením (EU) 2019/817 a (EU) 2019/818 a s nařízeními, kterými se zřizují systémy, jejichž statistické údaje se ukládají v centrálním úložišti pro podávání zpráv a statistiky, a jejich opětovné využití. Komise (Eurostat) za tímto účelem dále spolupracuje s příslušnými institucemi a jinými subjekty Unie s cílem upřesnit přizpůsobené statistické údaje a metadata, které jsou, pokud to umožňuje právo Unie, nezbytné pro evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech, operační postupy pro jejich poskytování a nezbytné doprovodné fyzické a logické záruky.“

- 6) vkládá se nový článek 10a, který zní:

*„Článek 10a
Seznamy zemí a území*

Pro sestavení statistik podle tohoto nařízení se použijí seznamy zemí a území uvedené v článku 11 [Úřad pro publikace: vložte správný odkaz na toto nařízení], aby se zajistila srovnatelnost specifických informací jednotlivých zemí a území v rámci evropských statistik. Členské státy použijí tyto seznamy poprvé při sestavování statistik podle tohoto nařízení počínaje předáním údajů za referenční rok 2026.“

*Článek 21
Zrušení*

Nařízení (ES) č. 763/2008 a (EU) č. 1260/2013 se zrušují s účinkem od 1. ledna 2026, aniž jsou dotčeny povinnosti stanovené v uvedených právních aktech, pokud jde o referenční období, která zcela nebo zčásti spadají do doby před uvedeným dnem.

Odkazy na zrušená nařízení se považují za odkazy na toto nařízení.

*Článek 22
Vstup v platnost a použitelnost*

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení se použije ode dne 1. ledna 2026.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

1.2. Příslušné oblasti politik

1.3. Povaha návrhu/podnětu

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

1.4.2. Specifické cíle

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

1.7. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

3.2.5. Příspěvky třetích stran

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropské statistice o obyvatelstvu, domech a bytech, kterým se mění nařízení (ES) č. 862/2007 a zrušují nařízení (ES) č. 763/2008 a (EU) č. 1260/2013

1.2. Příslušné oblasti politik

3403 – Tvorba statistických údajů

1.3. Návrh/podnět se týká:

- ☐ nové akce
- ☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁴⁶
- ☐ prodloužení stávající akce
- ☒ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

Obecným cílem tohoto návrhu je lépe reagovat na potřeby uživatelů a modernizovat a zlepšit relevanci, harmonizaci a soudržnost evropských statistik o obyvatelstvu.

1.4.2. Specifické cíle

Obecný cíl je rozdělen do čtyř specifických cílů:

- 1) zajistit úplnou, soudržnou a srovnatelnou evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech;
- 2) zajistit včasné a četné statistiky v souladu s potřebami uživatelů;
- 3) poskytnout statistiky, které jsou dostatečně komplexní z hlediska příslušných témat a dostatečně podrobné z hlediska ukazatelů a členění;
- 4) podporovat právní rámce a rámce pro sběr údajů, které jsou dostatečně pružné, aby bylo možné přizpůsobovat soubory údajů vyvíjejícím se potřebám politik a příležitostem, které se objevují v souvislosti s novými zdroji.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Očekávané výsledky:

- zlepšení harmonizace a srovnatelnosti evropských statistik o obyvatelstvu, domech a bytech díky používání jednotného populačního základu a rozvoji statistických infrastruktur,
- integrované statistické procesy a zamezení duplicitám a redundancím,

⁴⁶

Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

- posílené statistické výstupy z hlediska statistických proměnných, členění a územní podrobnosti v souladu se současnými a novými potřebami politik a sociálními potřebami,
- včasnější a četnější statistiky,
- pružnost právního rámce vůči novým potřebám v oblasti údajů.

Návrh splňuje cíle programu REFIT na zjednodušení zejména proto, že shrnuje tři nařízení do jediného právního rámce. Umožněním sdílení údajů mezi podniky a veřejnou správou pro účely evropské statistiky obyvatelstva nevznikají podnikům „nové povinnosti“, které by byly relevantní podle zásady „jeden přijmout – jeden zrušit“

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Výkonnost nového právního rámce pro evropskou statistiku o obyvatelstvu, domech a bytech bude sledována a hodnocena na základě specifických cílů.

Během fáze provádění nového právního rámce bude Komise (Eurostat) nadále v rámci Evropského statistického systému organizovat pravidelná setkání expertních skupin s partnerskými národními statistickými úřady, při nichž se budou projednávat a vyjasňovat případné problémy, které se mohou vyskytnout, čímž se naváže na dlouhodobou dobrou a úzkou spolupráci mezi Eurostatem a jeho partnery v Evropském statistickém systému v oblasti technických a statistických záležitostí. To zahrnuje pečlivou společnou přípravu klíčových prováděcích aktů upravujících nové podrobné požadavky na statistické údaje a metadata, které budou mít zásadní význam jak pro uživatele, tak pro tvůrce statistik. Na závěr fáze provádění se plánuje první hodnocení zaměřené na provádění, fungování a prvotní dopady nového právního rámce. Aby bylo možné získat dostatečné informace o výkonnosti, je toto hodnocení plánováno na tři až pět let po vstupu nového právního rámce v platnost.

Po přechodu do fáze používání plánuje Komise (Eurostat) vyhodnocovat fungování a dopad dotčeného právního rámce každých pět až sedm let.

Seznam možných klíčových ukazatelů výkonnosti je uveden v tabulce 11 zprávy o posouzení dopadů (SWD(2023) 11).

Komise (Eurostat) stanoví společné pokyny k evropské statistice a požadavky na předkládání zpráv o kvalitě týkající se rozvoje, tvorby a šíření statistik. Zprávy o kvalitě, které jsou členské státy povinny vypracovávat, musí zahrnovat konkrétní kontroly vztahující se k danému sběru dat. Tím se zajistí kvalita statistických údajů a metadata.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Navrhované nařízení má vytvořit nový rámec pro tvorbu statistik o obyvatelstvu, demografii, včetně migrace, rodinách, domácnostech, domech a bytech integrovaným způsobem. Současné sběry příslušných údajů v členských státech budou harmonizovány, zefektivněny, zrychleny a rozšířeny, aby lépe odpovídaly potřebám politik. Plánované první referenční časy pro sběr údajů podle nového rámce jsou v roce 2026.

Aby bylo možné tento nový rámec vytvořit a zavést podle plánu, měly by Evropský parlament a Rada toto nové nařízení přijmout v roce 2023, což by umožnilo přijmout prováděcí akty týkající se prvního sběru údajů rovněž do konce roku 2023, tj. alespoň dvanáct měsíců před začátkem prvních referenčních časů.

Sběry údajů a metadat pro roční statistiky a krátkodobé statistiky do jednoho roku budou zahájeny v roce 2026, zatímco první referenční čas pro sběr údajů v desetiletém intervalu podobající se sčítání lidu podle nového rámce nastane v roce 2031.

Návrh také ukládá Komisi (Eurostatu) a členským státům povinnost provést pilotní studie, pokud je to nutné a přiměřené, za účelem další modernizace statistik podle tohoto nařízení (posouzení nových zdrojů údajů, včetně zdrojů v držení soukromých subjektů, a statistických témat, vývoj nových metodik a technik, včetně technologií zvyšujících ochranu soukromí pro bezpečné sdílení údajů).

- 1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Problémy zjištěné v hodnocení mají skutečný celounijní dosah, který jasně souvisí s nedostatky ve stávajících právních předpisech EU. Bez dalších legislativních opatření EU budou tyto problémy přetrvávat nebo se zhorší. Současné právní předpisy EU budou pro dosahování jejich cílů pravděpodobně stále méně účinné a efektivní, jelikož mnoho členských států pokračuje na vnitrostátní úrovni v modernizaci zřizováním statistických registrů obyvatelstva a využíváním nových zdrojů údajů. Relevance se pravděpodobně rovněž dále sníží, neboť se očekává, že statistiky na úrovni EU se budou dále rozcházet s potřebami uživatelů, pokud jde o obsah, požadovanou četnost či včasnost. Bez legislativních opatření EU se přístupy jednotlivých států budou dále rozcházet, což povede k menší srovnatelnosti statistik, a to může následně ohrozit tvorbu politik na úrovni EU.

Přidaná hodnota úplných a srovnatelných statistik o obyvatelstvu a demografických statistik na úrovni EU spočívá především v jejich významném přínosu pro různé institucionální potřeby a oblasti politiky EU, které jsou velmi důležité pro mnoho politických priorit Komise (např. hospodářství ve prospěch lidí, podpora evropského způsobu života, nový impuls pro evropskou demokracii). Statistiky o obyvatelstvu a demografické statistiky je rovněž třeba promítnout do různých institucionálních úkolů a postupů EU stanovených Smlouvami, jako jsou například údaje o počtu obyvatel jednotlivých států pro účely stanovení kvóty ve výši 65 % obyvatelstva EU pro hlasování kvalifikovanou většinou v Radě (článek 16 Smlouvy o EU), dlouhodobé hospodářské a rozpočtové projekce EU v rámci evropského semestru (čl. 121 odst. 6 Smlouvy o fungování EU, podrobně rozvedený v nařízení (EU) č. 1175/2011⁴⁷) a monitorování roční demografické situace v EU (článek 159 Smlouvy o fungování EU).

Tyto údaje se promítají do politik EU, které spadají do sdílených pravomocí (např. sociální politika; hospodářská, sociální a územní soudržnost a prostor svobody,

⁴⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1175/2011 ze dne 16. listopadu 2011, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 12).

bezpečnosti a práva) a podpůrných pravomocí (např. v oblasti zdravotnictví, mládeže, civilní ochrany a správní spolupráce). Statistiky o obyvatelstvu jsou základem ostatních evropských statistik (výběrová zjišťování, národní účty) a používají se k výpočtu ukazatelů na obyvatele. Statistiky o obyvatelstvu a demografické statistiky jsou rovněž koncipovány tak, aby naplňovaly potřeby nejrozličnějších uživatelů pro účely rozhodování na všech úrovních v EU, jakož i pro výzkum a informování široké veřejnosti.

1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

Povinné sběry údajů s definovanými společnými pravidly jsou klíčem k zajištění úplnosti a včasnosti statistik o obyvatelstvu na úrovni EU; regulace dobrovolných sběrů údajů s již vysokou mírou úplnosti může vést k významnému zvýšení účinnosti a efektivity, neboť je možné vytvořit značnou přidanou hodnotu EU s nízkými dodatečnými náklady.

Dobrovolné sběry údajů jsou vhodnými nástroji pro prověření tvorby nových témat nebo charakteristik a pro posílení postupně se zvyšující schopnosti národních statistických systémů poskytovat tyto nové údaje. Časem se však stávají neefektivními, jelikož opakované náklady na vypracování případně nevytvářejí významnou přidanou hodnotu EU, pokud jde o úplnost v členských státech.

Volné právní definice statistických témat vedou ke ztrátě kontroly nad harmonizací pojmů a tím i nad soudržností a srovnatelností v průběhu času. Příklad populační základny ukázal, jak se doložka o neplnění povinností, původně zavedená jako výjimka s omezenou působností, změnila v nový skutkový standard.

Příliš rigidní právní rámec brání zachování relevance v průběhu času. Tento zásah do dnešního dne poměrně rychle ztrácí na významu, a to již od období provádění, protože chyběly pružné mechanismy, které by umožnily přizpůsobit sběry údajů vyvíjejícím se potřebám nebo využít příležitostí plynoucích z nově dostupných zdrojů údajů.

1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Z hlediska stávajícího víceletého finančního rámce je návrh v souladu s Programem pro jednotný trh zavedeným nařízením (EU) 2021/690⁴⁸.

Z hlediska právních předpisů EU v oblasti statistiky je návrh v souladu s nařízením (ES) č. 223/2009 o evropské statistice. Kromě toho má být návrh integrován do nařízení (EU) 2019/1700, kterým se zavádí společný rámec pro evropské statistiky týkající se osob a domácností založené na individuálních údajích sbíraných na základě výběrových souborů, čímž se dokončí modernizace evropské sociální statistiky.

⁴⁸

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/690 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí program pro vnitřní trh, pro konkurenceschopnost podniků včetně malých a středních podniků, pro oblast rostlin, zvířat, potravin a krmiv a pro evropskou statistiku (Program pro jednotný trh) a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 99/2013, (EU) č. 1287/2013, (EU) č. 254/2014 a (EU) č. 652/2014 (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 153, 3.5.2021, s. 1).

1.5.5. *Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

Finanční potřeby návrhu budou pokryty příslušnými rozhodnutími o financování / ročními pracovními programy Programu pro jednotný trh a následným programem zahrnujícím evropské statistiky.

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☐ Časově omezená doba trvání

- ☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
- ☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

☒ Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od roku 2022 do roku 2024,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení⁴⁹

☒ Přímé řízení Komisí

- ☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☐ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- ☐ EIB a Evropský investiční fond,
- ☐ subjekty uvedené v článcích 70 a 71 finančního nařízení,
- ☐ veřejnoprávní subjekty,
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
- ☐ osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- *Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.*

Poznámky

⁴⁹ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Podle tohoto návrhu by členské státy měly od března 2027 předkládat každé tři roky zprávy o kvalitě všech údajů a metadat shromážděných podle tohoto nařízení.

Kromě toho musí Komise (Eurostat) ve spolupráci s členskými státy vypracovat zprávy o výsledcích všech pilotních studií provedených podle tohoto nařízení.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Jelikož bylo pro návrh jako způsob řízení vybráno přímé řízení Komisí, týkají se hlavní přirozená rizika řízení zadávání veřejných zakázek a grantů.

Kontrolní strategie Eurostatu se zaměřuje na transakce v oblasti grantových dohod a veřejných zakázek. Vychází z posouzení rizik a řídí se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti. Podporuje i) zjišťování a řízení rizik; ii) stanoví rámec pro všechny druhy kontrolních činností u finančních transakcí v rámci Eurostatu; iii) podporuje snížení zjištěné chybovosti následných kontrol grantových dohod na přijatelnou úroveň a její udržení na této úrovni; iv) zvyšuje efektivnost a účinnost kontrol a v) snižuje administrativní zátěž příjemců a Eurostatu.

Pokud jde o zadávání veřejných zakázek, preventivní kontroly (kontroly *ex ante*) zahrnují hodnocení rizika koncentrace u transakcí spojených se zadáváním veřejných zakázek a přezkumy kvality *ex post*.

Pokud jde o granty, preventivní kontroly (kontroly *ex ante*) obsahují detektivní kontroly (kontroly *ex post*), pravidelné hodnocení jednorázových částek, jednotkových nákladů nebo paušálních sazeb a kontroly *ad hoc*.

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Komise (Eurostat) vypracovala kontrolní strategii. Opatření a nástroje uvedené v této strategii se v plném rozsahu vztahují na poskytování statistik v rámci navrhovaného nařízení. Změny zavedené strategií mohou snížit pravděpodobnost podvodů a přispět k jejich prevenci. Patří mezi ně: omezování složitosti, uplatňování hospodárných postupů monitorování a provádění kontrol *ex ante* a *ex post* založených na posouzení rizik. Součástí strategie jsou rovněž opatření na zvyšování povědomí a odborná příprava zaměřená na prevenci podvodů.

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Komise (Eurostat) má zavedenou kontrolní strategii, jejímž cílem je obecně snížit riziko nesouladu pod kritérium významnosti ve výši 2 % v souladu s cíli vnitřní kontroly a řízení rizik stanovenými v jejím statistickém programu (Program pro jednotný trh v současném víceletém finančním rámci). Na 100 % finančních transakcí (a tudíž 100 % rozpočtu) se budou v souladu s finančním nařízením vztahovat povinné kontroly *ex ante*.

Navíc budou v rámci roční analýzy rizika prováděny kontroly na základě podrobné analýzy podkladové dokumentace. Ty by mohly pokrývat 4–6 % celkového rozpočtu spravovaného Eurostatem.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Dne 30. října 2013 přijal Eurostat svou první strategii proti podvodům na období 2014–2017, která je v souladu se strategií Komise proti podvodům ze dne 24. června 2011. Stávající strategie proti podvodům se vztahuje na období 2021–2024.

Tato strategie stanoví tři operační cíle: i) posílení stávajících opatření proti podvodům; ii) lepší začlenění postupů proti podvodům do posuzování rizika a řízení rizik ze strany Eurostatu, jakož i do auditů, plánování, podávání zpráv a monitorování a iii) posílení kapacit Eurostatu pro boj proti podvodům a zvyšování informovanosti jako součásti kultury netolerování podvodů, kterou zastává Komise.

Strategii proti podvodům doplňuje akční plán proti podvodům. Během jejího uplatňování bude provádění strategie proti podvodům dvakrát ročně monitorováno a managementu předkládána zpráva.

U všech potenciálních příjemců grantů se jedná o veřejné subjekty (národní statistické úřady a další vnitrostátní orgány ve smyslu nařízení (ES) č. 223/2009). Kromě toho jsou granty udělovány bez výzvy k podávání návrhů. Byla zavedena opatření k monitorování řízení grantů. Tato opatření zohledňují zvláštní postupy poskytování grantů a zahrnují analýzu *ex ante* i *ex post* řízení grantů.

Využití jednotkových nákladů a paušálních částek, v souladu s čl. 124 odst. 1 finančního nařízení, podstatně snižuje riziko chyb týkajících se řízení grantů a tím zjednodušuje jejich administrativu.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ⁵⁰	zemí ESVO ⁵¹	kandidátských zemí ⁵²	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
	BGUE-BXXXX-03-020500-C1-ESTAT	RP	ANO	NE	ANO	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
	Žádná		ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE

⁵⁰ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁵¹ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁵² Kandidátské země a případně potenciální kandidáti západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	1	Jednotný trh, výzkum a inovace
--	---	--------------------------------

GŘ: ESTAT			Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Následující roky	CELKEM
• Operační prostředky							
Rozpočtová položka ⁵³ 03 02 05	Závazky	(1a)	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Platby	(2a)	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263
Rozpočtová položka	Závazky	(1b)					
	Platby	(2b)					
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁵⁴							
Rozpočtová položka		(3)					
Prostředky na GŘ ESTAT CELKEM	Závazky	= 1a+1b+3	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Platby	= 2a+2b +3	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

⁵³ Podle oficiální rozpočtové nomenklatury.

⁵⁴ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Platby	(5)	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)					
Prostředky z OKRUHU víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	=4+6	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Platby	=5+6	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

Pokud je návrhem/podnětem dotčen více než jeden operační okruh, zopakuje se výše uvedený oddíl:

• Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)					
	Platby	(5)					
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy (všechny operační okruhy) CELKEM		(6)					
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 6 víceletého finančního rámce CELKEM (referenční částka)	Závazky	=4+6	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Platby	=5+6	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

Okruh víceletého finančního rámce	7	Správní výdaje
--	----------	----------------

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v [příloze legislativního finančního výkazu](#) (příloha V interních pravidel), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Následující roky	CELKEM
GŘ: ESTAT						
• Lidské zdroje		3,656	3,656	3,656	0,000	10,968
• Ostatní správní výdaje		0,100	0,100	0,100	0,000	0,300
GŘ ESTAT CELKEM		3,756	3,756	3,756	0,000	11,268

Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)	3,756	3,756	3,756	0,000	11,268
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	---------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Následující roky	CELKEM
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	7,645	6,947	4,939	0,000	19,531
	Platby	5,052	6,116	6,510	1,853	19,531

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy ↓				Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		CELKEM
	VÝSTUPY									
	Druh ⁵⁵	Průměrn é náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celko vý počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ⁵⁶			Zajištění úplné, soudržné a srovnatelné evropské statistiky o obyvatelstvu, domech a bytech							
— Statistika		0,542		0,713		0,713		0,201		1,627
— Infrastruktura pro sdílení údajů		0,235		0,700		0,002		0,002		0,704
Mezisoučet za specifický cíl č. 1				1,413		0,715		0,203		2,331
SPECIFICKÝ CÍL č. 2			Zajištění včasných a časných statistik v souladu s potřebami uživatelů							
— Statistika		0,542		0,713		0,713		0,201		1,627
Mezisoučet za specifický cíl č. 2				0,713		0,713		0,201		1,627
SPECIFICKÝ CÍL č. 3:			Poskytnutí statistik, které jsou dostatečně komplexní z hlediska příslušných témat a dostatečně podrobné z hlediska ukazatelů a členění							
— Statistika		0,638		0,809		0,809		0,297		1,915
Mezisoučet za specifický cíl č. 3				0,809		0,809		0,297		1,915
SPECIFICKÝ CÍL č. 4:			Podpora právního rámce a rámce pro sběr údajů, které jsou dostatečně pružné, aby bylo možné přizpůsobovat soubory údajů vyvíjejícím se potřebám politiky a příležitostem, které se objevují v souvislosti s novými zdroji							
— Pilotní studie		0,288		0,288		0,288		0,288		0,864

⁵⁵ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

⁵⁶ Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle...“.

— Nové zdroje údajů, metodika		0,509		0,665		0,665		0,196		1,526
Mezisoučet za specifický cíl č. 4				0,953		0,953		0,483		2,389
CELKEM				3,889		3,191		1,183		8,263

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
--	-------------	-------------	-------------	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce				
Lidské zdroje	3,656	3,656	3,656	10,968
Ostatní správní výdaje	0,100	0,100	0,100	0,300
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce	3,756	3,756	3,756	11,268

Mimo OKRUH 7⁵⁷ víceletého finančního rámce				
Lidské zdroje				
Ostatní výdaje správní povahy				
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce				

CELKEM	3,756	3,756	3,756	11,268
---------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

⁵⁷ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)			
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	20	20	20
20 01 02 03 (při delegacích)			
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)			
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)			
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)			
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)⁵⁸			
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)	6	6	6
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)			
XX 01 xx yy zz⁵⁹	– v ústředí		
	– při delegacích		
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)			
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)			
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)			
CELKEM	26	26	26

03 je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Metodická práce pro spolehlivé zavedení pojmů, definic a statistických metod Práce na tvorbě údajů pro přijetí, zpracování, ověření a zveřejnění údajů a metadat Analýza údajů, publikace a podpora uživatelů Regulační statistická spolupráce Mezinárodní spolupráce v otázkách statistiky
Externí zaměstnanci	IT a další technické práce podporující tvorbu a analýzu údajů

⁵⁸ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

⁵⁹ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- ☒ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

Upřesněte, jaká úprava se požaduje, příslušné rozpočtové položky a odpovídající částky. V případě zásadní úpravy přiložte excelovou tabulku.

Finanční potřeby budou pokryty z prostředků Programu pro jednotný trh, jak je stanoveno ve finančním plánu víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

- ☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky, odpovídající částky a navrhované nástroje, které mají být použity.

- ☐ vyžaduje revizi VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky a odpovídající částky.

3.2.5. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- ☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

Prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok N ⁶⁰	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

⁶⁰ Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět. Výraz „N“ nahraďte předpokládaným prvním rokem provádění (například 2021). Totéž proveďte u let následujících.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- ☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - ☐ na vlastní zdroje
 - ☐ na jiné příjmy
 - uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☐

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři
desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ⁶¹					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	
Článek								

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

⁶¹ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.